I

(Informācija)

KOMISIJA

KOPIENAS PAMATNOSTĀDNES ATTIECĪBĀ UZ VALSTS ATBALSTU LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽSAIMNIECĪBAS NOZARĒ 2007.–2013. GADĀ

(2006/C 319/01)

I. IEVADS

(1) Līguma 33. pantā ir formulēti kopējās lauksaimniecības politikas mērķi. Izstrādājot kopējo lauksaimniecības politiku un konkrētus tās piemērošanas veidus, jāņem vērā lauksaimnieciskās darbības īpatnības, kas izskaidrojamas ar lauksaimniecības struktūru un dažādu lauksaimniecības reģionu struktūras un dabas atšķirībām un ar to, ka vajadzīgie pielāgojumi jāveic pakāpeniski un ka lauksaimniecība ir nozare, kas ir cieši saistīta ar tautsaimniecību kopumā. Valsts atbalsta izmantošanu var attaisnot tikai tad, ja tiek ievēroti šīs politikas mērķi.

(2) Padomes 2003. gada 29. septembra Regula (EK) Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem ([1]), nostiprina būtiskas izmaiņas veidā, kādā tiek piešķirts Kopienas atbalsts lauksaimniekiem. Padomes 2005. gada 20. septembra Regula (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) ([2]) izveido tiesisku ietvaru lauku attīstības politikai 2007.–2013. gadam, apstiprinot lauku attīstības lomu kā kopējās lauksaimniecības politikas otro pīlāru. Regulas (EK) Nr. 1698/2005 88. un 89. pantā ir īpaši noteikumi par valsts atbalstu. Tās 5. pantā paredzēts, ka lauku attīstības atbalsta pasākumiem ir jābūt saskaņā ar Līgumu un visiem dokumentiem, kas pieņemti saskaņā ar to.

([1]) OV L 270, 21.10.2003., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1405/2006 (OV L 265, 26.9.2006., 1. lpp.).

([2]) OV L 277, 21.10.2005., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1463/2006 (OV L 277, 9.10.2006., 1. lpp.).

(3) Tā kā atbalsta ietekme uz tautsaimniecību nemainās no tā, vai to daļēji finansē Kopiena vai tikai dalībvalsts, Komisija uzskata, ka ir ļoti svarīgi nodrošināt konsekventu un saskaņotu politiku gan attiecībā uz valsts atbalsta uzraudzību, gan attiecībā uz atbalstu, kas tiek piešķirts saskaņā ar Kopienas kopējo lauksaimniecības un lauku attīstības politiku.

(4) 2005. gada 30. maija vēstulē dalībvalstis tika aicinātas iesniegt priekšlikumus par lauksaimniecības nozares valsts atbalsta noteikumu vienkāršošanu. Konsultācijas par šīm pamatnostādnēm ar darba grupu lauksaimniecības konkurences nosacījumu jautājumos notika šīs darba grupas sanāksmēs 2006. gada 22. un 23. jūnijā un 2006. gada 25. oktobrī.

II. DARBĪBAS SFĒRA UN DEFINĪCIJAS

(5) Šīs pamatnostādnes piemēro jebkuram valsts atbalstam, ko piešķir saistībā ar Līguma I pielikumā minēto lauksaimniecības produktu ražošanu, pārstrādi un tirdzniecību. Tās piemēro jebkura veida atbalsta pasākumam, arī atbalsta pasākumiem, ko finansē no parafiskāliem maksājumiem, uz kuriem attiecas Līguma 87. panta 1. punktā noteiktā valsts atbalsta definīcija. Šīs pamatnostādnes nepiemēro valsts atbalstam zivsaimniecības un akvakultūras nozarē ([3]). VII nodaļā ietverti noteikumi par atbalstu mežsaimniecības nozarei, ka arī par atbalstu lauksaimniecības zemes apmežošanai.

([3]) Valsts atbalstu zivsaimniecības un akvakultūras nozarē izskata saskaņā ar Pamatnostādnēm valsts atbalsta izskatīšanai zivsaimniecībā un akvakultūrā (OV C 229, 14.9.2004., 5. lpp.) un Padomes 2002. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 2369/2002, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 2792/1999, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus un kārtību attiecībā uz Kopienas struktūrpalīdzību zivsaimniecības nozarē (OV L 358, 31.12.2002., 49. lpp.).

(6) Šajās pamatnostādnēs "lauksaimniecības produkti" ir produkti, kas uzskaitīti Līguma I pielikumā, produkti, kas apzīmēti ar KN kodu 4502, 4503 un 4504 (korķa izstrādājumi) un produkti, kas paredzēti piena un piena produktu atdarināšanai vai aizstāšanai ([4]), izņemot produktus, uz kuriem attiecas Padomes 1999. gada 17. decembra Regula (EK) Nr. 104/2000 par zivsaimniecības un akvakultūras produktu tirgus kopēju organizāciju ([5]).

(7) Šajās pamatnostādnēs lauksaimniecības produkta pārstrāde ir jebkurš process, ko veic lauksaimniecības produktam, iegūstot produktu, kurš arī ir lauksaimniecības produkts, izņemot lauku saimniecībās veiktās darbības, kas vajadzīgas, lai sagatavotu dzīvnieku vai augu izcelsmes produktu pirmajai pārdošanas reizei. Tāpēc šīs pamatnostādnes neattiecas uz tādu lauksaimniecības produktu pārstrādi, uz kuriem attiecas Līguma I pielikums, produktos, uz ko I pielikums neattiecas.

(8) Šajās pamatnostādnēs "lauksaimniecības produktu tirdzniecība" ir glabāšana vai izlikšana pārdošanai, piedāvāšana pārdošanai, piegāde vai jebkāda cita veida laišana tirgū, izņemot primārā ražotāja veikto pirmo pārdevumu tālākpārdevējiem vai pārstrādātājiem un visas produkta sagatavošanas darbības šādam pirmajam pārdevumam; primārā ražotāja veikto pārdošanu galapatērētājiem uzskata par tirdzniecību, ja tā notiek atsevišķās šim nolūkam rezervētās telpās. Šīs pamatnostādnes attiecas uz atbalstu lauksaimniecības produktu reklāmai, bet uz atbalstu produktiem, uz ko Līguma I pielikums neattiecas, attiecas horizontālie noteikumi par valsts atbalstu ([6]).

(9) Šajās pamatnostādnēs "mazi un vidēji uzņēmumi" ir tādi mazi un vidēji uzņēmumi, kā noteikts I pielikumā Regulai (EK) Nr. 70/2001 par EK Līguma 87. un 88. panta piemērošanu, sniedzot valsts atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem ([7]).

([4]) Šajos noteikumos produkti, kas paredzēti piena un/vai piena produktu atdarināšanai vai aizstāšanai, ir produkti, kurus varētu sajaukt ar pienu un/vai piena produktiem, bet kuru sastāvs atšķiras no šādiem produktiem ar to, ka tie satur taukus un/vai olbaltumvielas, kuru izcelsme nav no piena, ar vai bez piena olbaltumvielām ("Produkti, kas nav piena produkti", kā minēts 3. panta 2. punktā Padomes Regulā (EEK) Nr. 1898/87 par to apzīmējumu aizsardzību, kurus izmanto piena un piena produktu tirdzniecībā (OV L 182, 3.7.1987., 36. lpp.)).

([5]) OV L 017, 21.1.2000., 22. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar 2003. gada Pievienošanās aktu.

([6]) Komisijas pamatnostādnes attiecībā uz valstu reģionālo atbalstu 2007.–2013. gadam (OV C 54, 4.3.2006., 13. lpp.), Komisijas 2001. gada 12. janvāra Regula (EK) Nr. 70/2001 par EK dibināšanas līguma 87. un 88. panta piemērošanu, sniedzot valsts atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem (OV L 10, 13.1.2001., 33. lpp.), Komisijas 2001. gada 12. janvāra Regula (EK) Nr. 69/2001 par EK Līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (OV L 10, 13.1.2001., 30. lpp.).

([7]) OV L 10, 13.1.2001., 33. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1857/2006 (OV L 358, 16.12.2006., 3. lpp.).

III. VISPĀRĪGI PRINCIPI

(10) Eiropas Kopienu dibināšanas līguma 36. pantā paredzēts, ka Līguma konkurences noteikumi ir attiecināmi uz lauksaimniecības produktu ražošanu un tirdzniecību tikai tiktāl, ciktāl to nosaka Padome. Tāpēc Komisijas tiesības kontrolēt un uzraudzīt valsts atbalstu lauksaimniecības nozarē, pretstatā citām nozarēm, neizriet tieši no Līguma, bet no tiesību aktiem, ko pieņēmusi Padome saskaņā ar Līguma 37. pantu, un uz tām attiecas jebkuri Padomes noteikti ierobežojumi. Tomēr praksē visi tiesību akti, ar kuriem ievieš tirgus kopējās organizācijas mehānismus, paredz, ka minētajiem produktiem piemēro Līguma 87., 88. un 89. pantā ietvertos valsts atbalsta noteikumus. Turklāt Regulas (EK) Nr. 1698/2005 88. pantā ir skaidri noteikts, ka Līguma 87., 88. un 89. pants ir piemērojams atbalstam, ko dalībvalstis piešķir, lai atbalstītu lauku attīstību. Tātad, ievērojot atsevišķus ierobežojumus vai izņēmumus, kuri var būt paredzēti attiecīgajos tiesību aktos, Līguma noteikumi ir pilnībā piemērojami valsts piešķirtajam atbalstam lauksaimniecības nozarei, izņemot atbalstu, kas konkrēti paredzēts nedaudziem produktiem, uz kuriem neattiecas tirgus kopējā organizācija (skatīt 21. punktu).

(11) Kaut arī 87., 88. un 89. pants ir pilnībā piemērojams nozarēm, uz kurām attiecas tirgus kopējā organizācija, to piemērošana tomēr ir atkarīga no attiecīgo tiesību aktu noteikumiem. Citiem vārdiem, dalībvalstu atsaukšanās uz 87., 88. un 89. pantu neatbrīvo tās no noteikumiem, kas ietverti regulā par attiecīgās tirgus nozares organizāciju ([8]). Tātad nekādos apstākļos Komisija nevar apstiprināt atbalstu, kas nav saderīgs ar noteikumiem, kuri reglamentē tirgus kopējo organizāciju un kas var kaitēt normālai kopējās organizācijas darbībai.

(12) Komisija neapstiprinās atbalstu ar eksportu saistītām darbībām, proti, atbalstu, kas tieši saistīts ar izvesto daudzumu, un atbalstu, kas paredzēts, lai vietējās preces tiktu izmantotas vairāk nekā ievestās preces, ne arī atbalstu par izplatīšanas tīkla izveidi un darbības nodrošināšanu, vai par citiem pašreizējiem izdevumiem, kas saistīti ar eksportu uz citām dalībvalstīm. Atbalsts par izdevumiem dalībai gadatirgos vai par pētījumu vai konsultāciju pakalpojumiem, kas vajadzīgi, lai laistu jaunu vai esošu produktu jaunā tirgū, parasti neuzskata par atbalstu eksportam.

(13) Ņemot vērā īpašos noteikumus, kas piemērojami trešām valstīm sniegtajam pārtikas atbalstam, Komisija parasti neapstiprina valsts atbalstu tādu lauksaimniecības produktu

([8]) Eiropas Tiesas spriedums lietā 177/78 Cūkgaļas un bekona komisija pret *McCarren* [1979] ECR 2161.

iepirkšanai Kopienā, kas piešķirams kā pārtikas atbalsts trešās valstīs.

(14) Šīs pamatnostādnes ir piemērojamas, ņemot vērā jebkuras īpašas atkāpes, kas paredzētas līgumos vai Kopienas tiesību aktos.

(15) Lai atbalsta pasākums būtu saderīgs ar kopējo tirgu, tam jābūt stimulējošam vai tajā jāparedz atbalsta saņēmēja līdzdalība. Ja Kopienas tiesību akti vai šīs pamatnostādnes skaidri neparedz izņēmumus, vienpusēji valsts atbalsta pasākumi, kuru mērķis ir tikai uzlabot ražotāju finansiālo stāvokli, nevis veicināt nozares attīstību, un jo īpaši atbalsts, ko piešķir, pamatojoties tikai uz cenu, daudzumu, ražojuma vienībām vai ražošanas līdzekļu vienībām, ir pielīdzināms kārtējo izdevumu finansēšanas atbalstam un nav saderīgs ar kopējo tirgu. Turklāt, ņemot vērā šā atbalsta raksturu, tas var arī nelabvēlīgi ietekmēt tirgus kopējās organizācijas mehānismus.

(16) Šā paša iemesla dēļ nevar uzskatīt, ka atbalsts, kas piešķirts ar atpakaļejošu spēku par darbībām, ko atbalsta saņēmējs jau ir veicis, rada vajadzīgo stimulu, un tas jāuzskata par kārtējo izdevumu finansēšanas atbalstu, kura mērķis ir tikai mazināt saņēmēja finansiālo slogu. Lai palielinātu atbalsta radīto stimulu un lai atvieglotu tā atspoguļošanu paziņojumā, dalībvalstis pieņemtajos noteikumos par atbilstību pirms atbalsta piešķiršanas paredz rīkoties šādi.

Atbalsta shēmai atbilstīgu atbalstu piešķir tikai par darbībām, kas veiktas pēc tam, vai pakalpojumiem, kuri saņemti pēc tam, kad ir izstrādāta atbalsta shēma un Komisija atzinusi, ka tā ir saderīga ar Līgumu.

Ja ar atbalsta shēmu automātiski tiek piešķir tiesības saņemt atbalstu bez turpmāka administratīvā līmenī pieņemta administratīva akta, pašu atbalstu var piešķirt tikai par darbībām, kas veiktas pēc tam, vai pakalpojumiem, kuri saņemti pēc tam, kad ir izstrādāta atbalsta shēma un Komisija atzinusi, ka tā ir saderīga ar Līgumu.

Ja atbalsta shēmā noteikts, ka pieteikums iesniedzams attiecīgajai kompetentajai iestāde, pašu atbalstu var piešķirt tikai par darbībām, kas veiktas pēc tam, vai pakalpojumiem, kuri saņemti pēc tam, kad ir izpildīti šādi nosacījumi:

(a) ir izstrādāta atbalsta shēma un Komisija atzinusi, ka tā ir saderīga ar Līgumu;

(b) pieteikums atbilstīgi iesniegts attiecīgajai kompetentajai iestādei;

(c) pieteikumu attiecīgā kompetentā iestāde ir pieņēmusi tādā veidā, kas uzliek tai par pienākumu piešķirt atbalstu, skaidri norādot piešķiramā atbalsta summu vai to, kā to aprēķinās; kompetentā iestāde var pieņemt atbalsta pieteikumu tikai tad, ja atbalstam vai atbalsta shēmai pieejamais budžets nav izsmelts.

Individuālu atbalstu, kurš nav paredzēts nevienā atbalsta shēmā, var piešķirt tikai par darbībām, kas veiktas pēc tam, vai pakalpojumiem, kuri saņemti pēc tam, kad ir ievērota atbilstība iepriekš b) un c) punktā noteiktajiem kritērijiem.

Šīs prasības nepiemēro, ja atbalsta shēmas pēc sava rakstura ir kompensējošas.

(17) Ņemot vērā lauksaimniecības produktu pārstrādes un tirdzniecības uzņēmumu līdzību ar uzņēmumiem, kas nav saistīti ar lauksaimniecību, piem., pārtikas pārstrādes nozarē, lauksaimniecības produktu pārstrādes un tirdzniecības uzņēmumiem piemērojamiem valsts atbalsta noteikumiem jābūt saskaņotiem ar tiem noteikumiem, ko piemēro uzņēmumiem, kuri nav saistīti ar lauksaimniecību. Šo politiku jāpiemēro valsts atbalstam, kas piešķirts jebkādam mērķim, piemēram, atbalstam par investīciju veikšanu, vides aizsardzību vai tehnisko atbalstu. Šajā sakarā Komisija jau ir iekļāvusi lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību

(a) regulas projektā par *de minimis* atbalstu, kurai jāaizstāj Komisijas Regula (EK) Nr. 69/2001 par EK Līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam ([9]);

(b) Regulā (EK) Nr. 70/2001, kas grozīta ar Regulu (EK) Nr. 1857/2006;

(c) Komisijas 2006. gada 24. oktobra Regulā (EK) Nr. 1628/2006 par Līguma 87. un 88. panta piemērošanu valstu reģionālajam ieguldījumu atbalstam ([10]).

(18) Pēc šādas saskaņošanas ar noteikumiem, kas attiecas uz uzņēmumiem, kuri nav saistīti ar lauksaimniecību, lielie uzņēmumi vairs nevar būt tiesīgi uz noteikta veida atbalstu, it sevišķi tas attiecas uz tādu tehnisko atbalstu kā konsultāciju sniegšana. Atbalstu lieliem uzņēmumiem šajā ziņā turpmāk piešķirs tikai *de minimis* atbalsta ietvaros.

(19) Ja šajās pamatnostādnēs nav īpaši paredzēts, atsaucoties uz lauksaimniecības nozari pretstatā vai nu primārai ražošanai (lauksaimnieki), vai pārstrādei un tirdzniecībai, atbalstu lauksaimniecības produktu pārstrādei un tirdzniecībai var paziņot par saderīgu ar Līguma 87. panta 2. un 3. punktu tikai tādā gadījumā, ja šāds atbalsts būtu arī atzīts par saderīgu, ja to piešķir nelauksaimnieciskiem uzņēmumiem, kas nepieder pie tādām specifiskām nozarēm kā transports vai zivsaimniecība.

([9]) OV L 10, 13.1.2001., 30. lpp.
([10]) OV L 302, 1.11.2006., 29. lpp.

(20) Tā kā, novērtējot atbalstu, kas paredzēts mazāk labvēlīgiem reģioniem Regulas (EK) Nr. 1698/2005 36. panta nozīmē, būtu jāņem vērā visai konkrēti lauksaimnieciskās ražošanas apstākļi, Komisijas pamatnostādnes attiecībā uz valstu reģionālo atbalstu 2007.–2013. gadam ([11]) nepiemēro primārai ražošanai. Taču tās attiecas uz lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību tiktāl, cik tas ir noteikts šajās pamatnostādnēs.

(21) Kā norādīts iepriekš, uz dažiem lauksaimniecības produktiem, kas ietilpst Līguma I pielikuma darbības jomā, konkrēti, uz kartupeļiem, izņemot cietes kartupeļus, uz zirga gaļu, kafiju un etiķi, kas iegūts no spirta, un korķi, vēl neattiecas tirgus kopējā organizācija. Ja nav kopējās tirgus organizācijas, 43. panta noteikumi Padomes 2006. gada 24. jūlija Regulā (EK) Nr. 1184/2006, ar ko piemēro konkrētus konkurences noteikumus lauksaimniecības produktu ražošanai un tirdzniecībai ([12]), ir piemērojami valsts atbalstam, kas konkrēti paredzēts šiem produktiem. Minētās regulas 43. pants paredz, ka šādam atbalstam piemēro tikai 88. panta 1. punkta un 88. panta 3. punkta pirmā teikuma noteikumus. Tāpēc dalībvalstīm laikus jāinformē Komisija, lai tā varētu iesniegt piezīmes par jebkuru nodomu piešķirt atbalstu vai par izmaiņām tajā. Savukārt Komisija nevar iebilst pret šāda atbalsta piešķiršanu, pieņemot negatīvu galīgo lēmumu. Vērtējot šādu atbalstu, Komisija ņems vērā to, ka nepastāv tirgus kopēja organizācija Kopienas līmenī un to, ka ar Regulu (EK) Nr. 1782/2003 ir noteikts princips, ka Kopienas atbalsts parasti ir piešķirams nedalīta atbalsta veidā, kas nav saistīts ar īpašiem produktiem vai notiekošo ražošanu. Ir jāmin arī, ka dažas tirgus organizācijas neparedz nekādu iekšējo Kopienas atbalstu. Ja dalībvalstu atbalsta shēmas atbildīs minētajam principam, Komisija neizteiks piezīmes, pat ja attiecīgie pasākumi būs kārtējo izdevumu finansēšanas atbalsts, kas parasti ir aizliegts. Izsakot piezīmes, Komisija ņems arī vērā risku, kāds pastāv, ja atbalsts, kas piešķirts produktam, uz kuru neattiecas kopējā tirgus organizācijā, labvēlīgi ietekmē tāda produkta ražošanu, uz kuru attiecas šāda organizācija. Tas jo sevišķi attiecas uz kartupeļu ražošanas nozari. Ja dalībvalsts neņem vērā Komisijas piezīmes un ieteikumus, Komisija patur tiesības atgriezties pie Līguma 226. panta.

(22) Līguma 6. pantā paredzēts, ka "nosakot un īstenojot Kopienas politiku un darbību jomās, kas minētas 3. pantā, jāņem vērā vides aizsardzības prasības, jo īpaši, lai veicinātu noturīgu attīstību". Darbība, kas minēta 3. pantā, attiecas gan uz lauksaimniecības, gan uz konkurences politiku. Tādēļ paziņojumos par valsts atbalstu turpmāk īpaša uzmanība jāpievērš vides aizsardzības jautājumiem pat tad, ja atbalsta shēmas tieši neskar vides aizsardzību. Piemēram, ja izmanto atbalsta shēmu ieguldījumiem, lai kāpinātu ražošanu un paredzot plašāku ierobežoto resursu izmantošanu, kas izraisa lielāku piesārņojumu, būs jāpierāda, ka, īstenojot šo shēmu, netiks pārkāpti Kopienas vides aizsardzības tiesību akti vai citādi nodarīts kaitējums videi. Turpmāk visos paziņojumos par valsts atbalstu būs jāiekļauj paredzamo ekoloģisko seku novērtējums sakarā ar atbalstāmo darbību. Daudzos gadījumos tas nozīmēs tikai apstiprinājumu tam, ka nekādas ekoloģiskās sekas nav gaidāmas. Komisija patur tiesības pieprasīt tādu papildu informāciju, pasākumus un apstākļus, ko tā uzskata par nepieciešamu, lai nodrošinātu atbilstošu vides aizsardzību.

(23) Ikvienu atbalsta pasākumu, uz kuru neattiecas šīs pamatnostādnes, Komisija vērtēs, katru gadījumu izskatot atsevišķi, ņemot vērā Līguma 87., 88. un 89. pantā noteiktos principus, kā arī Kopienas kopējo lauksaimniecības politiku un lauku attīstības politiku. Dalībvalstīm, piedāvājot tādu atbalstu lauksaimniecības nozarei, uz kuru neattiecas šīs pamatnostādnes, būs jāsniedz ekonomisks novērtējums par pasākumu pozitīvo ietekmi uz lauksaimniecības nozares attīstību un par konkurences traucējumu risku, ko rada konkrētais pasākums. Komisija šādus pasākumus apstiprinās tikai tad, ja pozitīvais ieguldījums nozares attīstībā acīmredzami atsver konkurences traucējumu risku.

(24) Ja nav norādīts citādi, jebkura atbalsta apjoms šajās pamatnostādnēs ir izteikts procentos no attaisnotajiem izdevumiem (bruto subsīdiju ekvivalenti).

IV. LAUKU ATTĪSTĪBAS PASĀKUMI

(25) Regulā (EK) Nr. 1698/2005 noteikti lauku attīstības atbalsta pasākumi. Šajā pamatnostādņu nodaļā izklāstīti noteikumi par valsts atbalstu šādiem pasākumiem un dažiem citiem pasākumiem, kas cieši saistīti ar lauku attīstību.

(26) Lai nodrošinātu, ka lauku attīstības pasākumi, kas pieteikti līdzfinansēšanai atbilstīgi dalībvalstu apstiprinātajām lauku attīstības programmām, ir saskaņoti ar lauku attīstības pasākumiem, kurus finansē ar valsts atbalstiem, visiem paziņojumiem par atbalstu ieguldījumiem (IV.A un B nodaļa), atbalstu vides aizsardzībai un dzīvnieku labturībai (IV.C nodaļa), atbalstu apgrūtinājumu kompensēšanai dažos apgabalos (IV.D nodaļa), atbalstu standartu ievērošanai (IV.E nodaļa) un atbalstu jaunajiem lauksaimniekiem darbības uzsākšanai (IV.F nodaļa) jābūt klāt dokumentiem, ar kuriem pierāda valsts atbalsta pasākumu atbilstību un saskaņotību ar attiecīgajām lauku attīstības programmām. Neatļaus valsts atbalstus, kas nav saskaņoti ar attiecīgo lauku attīstības programmu un jo īpaši valsts

([11]) OV C 54, 4.3.2006., 13. lpp.
([12]) OV L 214, 4.8.2006., 7. lpp.

atbalstu, kas rada ražošanas jaudas pieaugumu, kam nevar atrast normālu noieta tirgu.

IV.A. **Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās**

(27) Šī apakšnodaļa attiecas uz ieguldījumiem, kas saistīti ar to produktu primāro ražošanu, kuri ietilpst Līguma I pielikuma darbības jomā. Tie neattiecas uz ieguldījumiem, kas veikti saimniecībā šādu produktu pārstrādei un tirgošanai.

IV.A.1. *Analīze*

(28) Lai noteiktu turpmāko politiku, Komisija jo īpaši ņēma vērā šādus apsvērumus:

(a) lai pārstrukturētu un attīstītu fizisko potenciālu un veicinātu inovāciju, Regulas (EK) Nr. 1698/2005 26. panta 1. punktā paredzēts atbalsts materiāliem un/vai nemateriāliem ieguldījumiem, kas uzlabo lauksaimniecības vispārējos rādītājus;

(b) saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 26. panta 1. punktu investīcijām, kuras veic, lai sasniegtu atbilstību Kopienas standartiem, atbalstu var piešķirt tikai tad, ja tās veiktas, lai sasniegtu atbilstību nesen ieviestajiem Kopienas standartiem. Tādā gadījumā var piešķirt papildperiodu, nepārsniedzot 36 mēnešus no datuma, kad standarts lauku saimniecībai kļuva obligāts, lai sasniegtu atbilstību šim standartam. Jaunajiem lauksaimniekiem, kas saņem atbalstu darbības sākšanai, atbalstu var piešķirt par investīcijām, kas veiktas, lai sasniegtu atbilstību spēkā esošajiem Kopienas standartiem, ja tās ir minētas Regulas (EK) Nr. 1698/2005 22. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajā attīstības plānā. Papildperiods, kurā jāsasniedz atbilstība standartam, nedrīkst pārsniegt 36 mēnešus, sākot no saimnieciskās darbības uzsākšanas dienas;

(c) Regulas (EK) Nr. 1698/2005 88. panta 2. punkts aizliedz valsts atbalstu lauku saimniecību modernizācijai, kas pārsniedz procentus, kuri noteikti regulas pielikumā un ir šādi:

(i) 60 % no attaisnoto ieguldījumu apjoma, ko veic jaunie lauksaimnieki teritorijās, kuras minētas Regulas (EK) Nr. 1698/2005 36. panta a) punkta i), ii) un iii) apakšpunktā,

(ii) 50 % no attaisnoto ieguldījumu apjoma, ko veic citi lauksaimnieki teritorijās, kas minētas Regulas (EK) Nr. 1698/2005 36. panta a) punkta i), ii) un iii) apakšpunktā,

(iii) 50 % no attaisnoto ieguldījumu apjoma, ko jaunie lauksaimnieki veic citās teritorijās,

(iv) 40 % no attaisnoto ieguldījumu apjoma, ko veic citi lauksaimnieki citās teritorijās,

(v) 75 % no attaisnoto ieguldījumu apjoma attālākos reģionos un Egejas jūras salās nozīmē, kas lietota Padomes 1993. gada 19. jūlija Regulā (EEK) Nr. 2019/93 ar ko nelielajām Egejas jūras salām ievieš īpašus pasākumus attiecībā uz konkrētiem lauksaimniecības produktiem ([13]),

(vi) 75 % no attaisnoto ieguldījumu apjoma dalībvalstīs, kas Kopienai pievienojās 2004. gada 1. maijā un 2007. gada 1. janvārī, lai ilgākais četru gadu laikposmā no pievienošanās dienas īstenotu Padomes 1991. gada 12. decembra Direktīvu 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti ([14]) saskaņā ar tās 3. panta 2. punktu un 5. panta 1. punktu;

(d) Regulas (EK) Nr. 1698/2005 88. panta 2. punkta aizliegums neattiecas uz atbalstu ieguldījumiem, ko veic galvenokārt sabiedrības interesēs un attiecībā uz tādu tradicionālu ainavu saglabāšanu, ko izveidojušas lauksamniecības un mežsaimniecības darbības, vai lauku saimniecību ēku pārvietošanai; vides aizsardzībai un uzlabošanai; higiēnas apstākļu un dzīvnieku labturības, un darba drošības uzlabošanai lopkopības uzņēmumos;

(e) ja ēku pārvietošana notiek sakarā ar ekspropriāciju, kas saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts likumiem paredz tiesības saņemt kompensāciju, šādas kompensācijas izmaksu parasti neuzskata par valsts atbalstu Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē;

(f) dalībvalstis, kas novilcina Kopienas obligāto standartu ieviešanu pēc Kopienas tiesību aktos noteiktā datuma, var ar šo vilcināšanos nodrošināt priekšrocības lauksaimniekiem salīdzinājumā ar lauksaimniekiem tajās dalībvalstīs, kuras pakļaujas šiem jaunajiem standartiem, ievērojot Kopienas tiesību aktos paredzētos ieviešanas datumus. Šo konkurences traucējumu risku nevajadzētu palielināt, piešķirot lielas valsts atbalsta summas tiem lauksaimniekiem, kuri sedz izmaksas par jaunajiem standartiem vēlāk, nekā paredzēts Kopienas tiesību aktos. Taču, nosakot atbilstošo atbalsta intensitāti ieguldījumiem, kas saistīti ar atbilstību nesen ieviestajiem standartiem, jāņem vērā arī tas, ka bieži šādi standarti lauksaimniekam tikai rada izdevumus, nepalielinot peļņas iespējas. Tāpēc visaugstāko atbalsta intensitāti ieguldījumiem, kas saistīti ar nesen ieviestiem standartiem, vajadzētu rezervēt tiem, kas tās veica Kopienas tiesību aktos paredzētajā laikā. Ieguldījumiem, kas veikti vēlāk, jāpiešķir tikai zemākas intensitātes atbalsts. Šādai intensitātei jāatspoguļo pieļautais novilcinājums un noteiktā brīdī to būtu jāsamazina līdz nullei;

([13]) OV L 184, 27.7.1993., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1782/2003 (OV L 270, 21.10.2003., 1. lpp.).

([14]) OV L 375, 31.12.1991., 1. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1882/2003 (OV L 284, 31.10.2003., 1. lpp.).

(g) ciktāl tas saistīts ar Padomes Direktīvas 91/676/EEK īstenošanu, jāņem vērā arī īpašās problēmas un vajadzības, ar kurām saskaras dalībvalstis, kuras pievienojās Kopienai 2004. gada 1. maijā un 2007. gada 1. janvārī;

(h) jāapstiprina valsts atbalsts lietota aprīkojuma iegādei maziem un vidējiem uzņēmumiem, ja šāda aprīkojuma zemāka cena var būt svarīgs pirmais solis virzienā uz modernizāciju, jo sevišķi saimniecībām, kuras sāk ar ļoti zemu tehnisko standartu un kam ir ļoti neliels kapitāls. Lieliem uzņēmumiem būtu jāsaņem ieguldījumu atbalsts tikai jauna aprīkojuma iegādei.

IV.A.2. *Politika attiecībā uz ieguldījumu atbalstu lauku saimniecībās*

(29) Ieguldījumu atbalstu lauku saimniecībās atzīst par saderīgu ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst visiem Regulas (EK) Nr. 1857/2006 4. panta nosacījumiem. Neskarot Regulas (EK) Nr. 1857/2006 4. panta 7. punkta c) apakšpunktu, ar tādu pašu likmi un ar tādiem pašiem nosacījumiem, kā noteikts minētajā 4. pantā, var piešķirt atbalstu attiecībā uz īpašiem lauksaimniecības produktiem, kā arī par drenāžas darbiem vai irigācijas iekārtām un irigācijas darbiem, ja vien šādu ieguldījumu rezultātā iepriekšējais ūdens patēriņš nesamazinās par 25 %. Nepiemēro maksimālā atbalsta summu, kas noteikta Regulas Nr. 1857/2006 4. panta 9. punktā.

(30) Atbalstu tradicionālo ainavu un ēku saglabāšanai atzīst par saderīgu ar Līguma 87. panta 3. punkta c) vai d) apakšpunktu, ja tas atbilst visiem [BER 5. panta, ar ko aizstāj Regulu 1/2004] nosacījumiem. Tomēr pietiekami pamatotos gadījumos var pārsniegt ierobežojumu EUR 10 000, kas noteikts [BER 5. panta 2. punktā, ar ko aizstāj Regulu 1/2004].

(31) Atbalstu zemnieku saimniecību ēku pārvietošanai sabiedrības interesēs atzīst par saderīgu ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst visiem [BER 6. panta, ar ko aizstāj Regulu 1/2004] nosacījumiem.

(32) Ieguldījumu atbalstu, kas radījis papildu izdevumus par vides aizsardzību un uzlabošanu, higiēnas apstākļu un dzīvnieku labturības, un darba drošības uzlabošanu lopkopības uzņēmumos atzīst par saderīgu ar 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst visiem [BER 4. panta 2. punkta e) apakšpunkta, ar ko aizstāj Regulu 1/2004] nosacījumiem. Ieguldījumu izdevumi, kas radušies pēc dienas, kad bija jānodrošina atbilstība nesen ar [2. panta 10. punktu BER, ar ko aizstāj Regulu 1/2004], noteikto standartu ieviešanas termiņa, maksimālā atbalsta intensitāte ir:

(a) 50 % no attaisnotiem ieguldījumiem mazāk labvēlīgos apgabalos, vai teritorijās, kas minētas Regulas (EK) Nr. 1698/2005 36. panta a) punkta, i), ii) un iii) apakšpunktā, un 40 % no attaisnotiem ieguldījumiem citās teritorijās, par izdevumiem, kas radušies trīs gadu laikā pēc dienas, līdz kurai būtu bijis jāveic ieguldījumus saskaņā ar Kopienas tiesību aktos paredzētajiem termiņiem,

(b) maksimālo 50 % un 40 % atbalsta intensitāti, kas minēta a) punktā, samazina līdz 25 % un attiecīgi 20 % par izdevumiem, kas radušies ceturtajā gadā pēc datuma, kad investīcijas būtu vajadzējis ieguldīt saskaņā ar Kopienas tiesību aktos paredzētajiem termiņiem, un līdz 12,5 % un 10 % – piektajā gadā. Atbalstu nepiešķir par izdevumiem, kuri radušies pēc piektā gada.

(33) Atbalstu 75 % apmērā par ieguldījumu papildu izmaksām dalībvalstīs, kas pievienojās Kopienai 2004. gada 1. maijā un 2007. gada 1. janvārī, par Direktīvas 91/676/EEK īstenošanu atzīst par saderīgu ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu attiecīgi līdz 2008. gada 31. decembrim un 2010. gada 31. decembrim. Šī atbalsta intensitāte ir jāattiecina tikai uz attaisnotajām papildu izmaksām un to nepiemēro ieguldījumiem, kas rada ražošanas jaudas pieaugumu. Komisija jo īpaši pārbaudīs piedāvāto atbalsta pasākumu saderību ar rīcības plāniem, kas izstrādāti saskaņā ar Direktīvu 91/676/EEK.

(34) Atbalstu 50 % apmērā mazāk labvēlīgos apgabalos vai teritorijās, kas minētas Regulas (EK) Nr. 1698/2005 36. panta a), i), ii) un iii) punktā, un 40 % apmērā no attaisnotiem ieguldījumiem citās teritorijās attiecībā uz ieguldījumu papildu izmaksām saistībā ar Direktīvas 91/676/EEK ieviešanu, atzīst par saderīgu ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu attiecībā uz izdevumiem, ciktāl tie ir paredzēti Regulā (EK) Nr. 1698/2005. Šī atbalsta intensitāte ir jāattiecina tikai uz attaisnotajām papildu izmaksām, un to nepiemēro ieguldījumiem, kas rada ražošanas jaudas pieaugumu. Komisija jo īpaši pārbaudīs atbalsta pasākumu saderību ar rīcības plāniem, kas izstrādāti saskaņā ar Direktīvu 91/676/EEK. Atbalsta pasākumi saistībā ar Direktīvas 91/676/EEK īstenošanu, kurus Komisija atzinusi par saderīgiem ar Līgumu pirms šo pamatnostādņu stāšanās spēkā, Komisijas atļautajā apjomā var turpināties līdz 2008. gada 31. decembrim.

(35) Atbalstu nepiešķir par ieguldījumiem, kas paredzēti, lai nodrošinātu atbilstību pastāvošajiem Kopienas vai dalībvalsts standartiem. Taču ieguldījumu atbalsts, ko piešķir jaunajiem lauksaimniekiem par ieguldījumiem, lai nodrošinātu atbilstību pastāvošajiem Kopienas vai dalībvalsts standartiem, ir atzīstams par saderīgu ar Līguma 87. panta

3. punkta c) apakšpunktu, ja tas ir norādīts Regulas (EK) Nr. 1698/2005 22. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajā attīstības plānā. Šādu atbalstu atļauj līdz 60 % apmērā no attaisnotajiem ieguldījumiem, ko jaunie lauksaimnieki veikuši mazāk labvēlīgos apgabalos vai teritorijās, kas minētas Regulas (EK) Nr. 1698/2005 36. panta a), i), ii) un iii) punktā, un līdz 50 % apmērā no ieguldījumiem, ko jaunie lauksaimnieki veikuši citās teritorijās. Atbalsts piemērojams tikai papildizdevumiem, kas saistīti ar standarta ieviešanu, ne vēlāk kā 36 mēnešus pēc darbības uzsākšanas.

(36) Paziņojumiem par ieguldījumu atbalstu lauku saimniecībās jābūt klāt dokumentiem, ar ko pierāda, ka atbalsts paredzēts tādu skaidri noteiktu mērķu sasniegšanai, kuri izvirzīti, vadoties pēc konstatētām strukturālām un teritoriālām vajadzībām un strukturāliem trūkumiem.

(37) Ja kopīgā tirgus organizācija, kas ietver tiešā atbalsta shēmas, kuras finansē Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF), nosaka ražošanas ierobežojumus vai Kopienas atbalsta limitus atsevišķu lauksaimnieku, lauku saimniecību vai pārstrādes rūpnīcu līmenī, netiks atbalstīts tāds ieguldījums ar valsts atbalstiem, kas palielinātu ražošanu, pārsniedzot minētos ierobežojumus vai limitus.

(38) Komisija piemēros noteikumus, kas izklāstīti šajā nodaļā, pēc analoģijas arī attiecībā uz ieguldījumiem lauksaimniecības pamatprodukcijas ražošanā, kurus nav izdarījuši lauksaimnieki, piem., ja lauksaimnieku grupa pērk aprīkojumu, lai to izmantotu kopīgi.

(39) Komisija neatzīs atbalstu lietota aprīkojuma iegādei par saderīgu ar Līgumu, ja šādu atbalstu piešķir lieliem uzņēmumiem.

IV.B. **Ieguldījumu atbalsts saistībā ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību**

(40) Šī apakšnodaļa attiecas uz ieguldījumu atbalstu saistībā ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību.

IV.B.1. *Analīze*

(41) Lai noteiktu turpmāko politiku, Komisija jo īpaši ņēma vērā šādus apsvērumus:

(a) ja Regula (EK) Nr. 1698/2005 nosaka atbalsta apjomu ieguldījumu atbalstam, kas piešķirts maziem un vidējiem uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību, šādi atbalsta apjomi būtu jāsaglabā,

(b) Regula (EK) Nr. 1698/2005 paredz, ka Kopienas atbalsts nepienākas par dažu lielu pārstrādes un tirdzniecības uzņēmumu veiktajiem ieguldījumiem. Taču, ņemot vērā līdzību starp lielajiem lauksaimniecības produktu pārstrādes un tirdzniecības uzņēmumiem un uzņēmumiem, kuri nav saistīti ar lauksaimniecību, piem., pārtikas produktu pārstrādes nozarē, šķiet attaisnojami atļaut valsts atbalstu šādiem lauksaimniecības produktu pārstrādes un tirdzniecības uzņēmumiem līdz maksimālajam atbalsta apjomam, kuru Komisija atļāvusi tāda paša lieluma nelauksaimnieciskiem uzņēmumiem,

(c) ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 28. panta 3. punktu ieviesti īpaši maksimālie apjomi ieguldījumu atbalstam, kas piešķirams uzņēmumiem, uz kuriem neattiecas 2. panta 1. punkts Komisijas 2003. gada 6. maija Ieteikumā 2003/361/EK par mikro, mazo un vidējo uzņēmumu definēšanu ([15]) un kuros ir mazāk nekā 750 darbinieku un/vai kuru apgrozījums ir mazāks par 200 miljoniem euro. Attiecībā uz valsts atbalsta noteikumiem, kas piemērojami nelauksaimnieciskajai darbībai šādus uzņēmumus uzskata par lieliem uzņēmumiem. Šai "starpposma" uzņēmumu grupai būtu vajadzīgi skaidri norādījumi par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu, lai izvairītos no nenoteiktības attiecībā uz pareiza apjoma piemērošanu. Jo īpaši jānosaka, ka visi citi Ieteikuma 2003/361/EK nosacījumi attiecas uz šādu "starpposma" uzņēmumu definīciju, jo īpaši uz neatkarības kritēriju un apgrozījuma aprēķināšanu. Tātad starpposma uzņēmumiem, kuros ir mazāk nekā 750 darbinieku un/vai apgrozījums ir mazāks par 200 miljoniem euro, jāparedz īpaši maksimālā atbalsta apjomi,

(d) atbalsts, kas paredzēts, lai veicinātu primāro ražotāju (lauksaimnieku) darbības novirzīšanu uz cita veida darbībām saistībā ar I pielikumā minēto lauksaimniecības produktu, kas ietilpst Līguma I pielikuma darbības jomā, pārstrādi un tirdzniecību, jāaplūko tāpat kā atbalsts, kas piešķirts lauksaimniecības produktu pārstrādes un tirdzniecības uzņēmumiem, kuri ir neatkarīgi no primārajiem ražotājiem. Piemēram, vienādi noteikumi jāpiemēro ieguldījumu atbalstam kautuvei neatkarīgi no tā, vai tā atrodas zemnieku saimniecības teritorijā vai arī ārpus tās,

(e) lai arī Regula (EK) Nr. 1698/2005 attiecas uz atbalstu, kas piešķirts tādas primāro ražotāju (lauksaimnieku) darbības dažādošanai, kas nav saistīta ar lauksaimniecības produktu, kas ietilpst Līguma I pielikuma darbības jomā, ražošanu, pārstrādi un tirdzniecību, piemēram, lauku tūrisms, amatniecības vai akvakultūras attīstība, tā neietilpst šo pamatnostādņu darbības jomā. Tādēļ šo atbalstu joprojām vērtēs saskaņā ar principiem, ko Komisija parasti piemēro, vērtējot atbalstu ārpus lauksaimniecības nozares, piemēram, izmantojot *de minimis* noteikumu, noteikumus, kas reglamentē atbalstu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, Komisijas pamatnostādnes par valstu reģionālo atbalstu 2007.–2013. gadam, lielu ieguldījumu projektu reģionālā atbalsta daudznozaru pamatprincipu ([16]) un attiecīgā gadījumā pamatnostādnes valsts atbalsta izskatīšanai zivsaimniecībā un akvakultūrā ([17]),

(f) piešķirt valsts atbalstu lietota aprīkojuma iegādei jāatļauj maziem un vidējiem uzņēmumiem, kur šāda aprīkojuma zemākās izmaksas var būt svarīgs pirmais solis virzienā uz modernizāciju, jo sevišķi uzņēmumiem, kas sāk ar ļoti zemu tehnisko standartu un kuriem ir mazs

([15]) OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.
([16]) OV C 70, 19.3.2002., 8. lpp.
([17]) OV C 229, 14.9.2004., 5. lpp.

kapitāls. Lieliem uzņēmumiem jāsaņem ieguldījumu atbalsts tikai jaunu iekārtu iegādei.

IV.B.2. *Politika attiecībā uz atbalstu uzņēmumiem, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību*

(42) Ieguldījumu atbalsts, ko piešķir uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību, ir atzīstams par saderīgu ar Līguma 87. panta 3. punkta a) vai c) apakšpunktu, ja tas atbilst visiem nosacījumiem attiecībā uz vienu no šādiem noteikumiem:

(a) Regulas (EK) Nr. 70/2001 4. pantam;

(b) Komisijas Regulai (EK) Nr. 1628/2006;

(c) Komisijas pamatnostādnēm par valsts reģionālo atbalstu 2007.–2013. gadam. Šajā gadījumā atbalsta maksimālo intensitāti, ko izraisa šo pamatnostādņu piemērošana, var palielināt līdz:

(i) 50 % no attaisnotajiem ieguldījumiem reģionos, kas minēti Līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunktā, un 40 % no attaisnotajiem ieguldījumiem citos reģionos, kam ir tiesības uz reģionālo atbalstu, kā noteikts reģionālā atbalsta kartē, kas attiecīgajām dalībvalstīm apstiprināta laikposmam no 2007. gada līdz 2013. gadam, ja atbalsta saņēmējs ir mazs vai vidējs uzņēmums,

(ii) 25 % no attaisnotajiem ieguldījumiem reģionos, kas minēti Līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunktā, un 20 % no attaisnotajiem ieguldījumiem citos reģionos, kam ir tiesības uz reģionālo atbalstu, kā noteikts reģionālā atbalsta kartē, kas attiecīgajām dalībvalstīm apstiprināta laikposmam no 2007. gada līdz 2013. gadam, ja atbalsta saņēmējam ir mazāk nekā 750 darbinieku un apgrozījums ir mazāks nekā 200 miljoni euro, ja šādi atbalsta saņēmēji atbilst visiem pārējiem Ieteikuma 2003/361/EK nosacījumiem;

d) reģionos, kam nav tiesību uz reģionālo atbalstu, uzņēmumiem, kuri nav mazi vai vidēji uzņēmumi, bet kuriem ir mazāk nekā 750 darbinieku un/vai apgrozījums ir mazāks nekā 200 miljoni euro, ja šādi atbalsta saņēmēji atbilst visiem citiem Ieteikuma 2003/361/EK nosacījumiem, atbalsts līdz 20 % no attaisnotajiem ieguldījumiem, kas uzskaitīti pamatnostādnēs par valsts reģionālo atbalstu 2007.–2013. gadam, atbilstošs attiecīgajiem minēto pamatnostādņu noteikumiem.

(43) Tādējādi, ja šajās pamatnostādnēs nav noteikts savādāk, piemēram, attiecībā uz atbalstu, kurš saistīts ar vides aizsardzību, Komisija atļaus sniegt tikai ieguldījumu atbalstu uzņēmumiem, kas darbojas lauksaimniecības produktu pārstrādes un tirdzniecības jomā un kam ir 750 darbinieku un vairāk un apgrozījums ir 200 miljoni euro un lielāks, ja šis atbalsts atbilst visiem nosacījumiem pamatnostādnēs par valsts reģionālo atbalstu 2007.–2013. gadam, nepārsniedzot maksimālo summu, kura noteikta reģionālā atbalsta kartē, kas attiecīgajām dalībvalstīm apstiprināta laikposmam no 2007. gada līdz 2013. gadam, reģionos, kam ir tiesības uz reģionālo atbalstu. Ieguldījumu atbalstu, kas neatbilst minētajiem nosacījumiem, parasti neatzīst par saderīgu ar Līgumu. Nedrīkst piešķirt atbalstu saistībā ar tādu produktu ražošanu un tirdzniecību, kas atdarina vai aizstāj pienu un piena produktus.

(44) Komisija atzīs atbalstu lietotu iekārtu iegādei par saderīgu ar Līgumu tikai tad, ja šādu atbalstu piešķir maziem vai vidējiem uzņēmumiem.

(45) Par ieguldījumu atbalstu, kuriem attaisnotās izmaksas pārsniedz 25 miljonu euro vai ja faktiskā atbalsta summa pārsniedz 12 miljonus euro, konkrēti jāziņo Komisijai atbilstīgi Līguma 88. panta 3. punktam.

(46) Paziņojumi par ieguldījumu atbalstu, kuri saistīti ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību, jāpapildina ar dokumentāciju, kas apliecina, ka atbalsta mērķi ir skaidri noteikti un atbilst strukturālajām un teritoriālajām vajadzībām un strukturālajiem trūkumiem.

(47) Ja no kopējās tirgus organizācijas, ieskaitot tiešā atbalsta shēmas, ko finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF), izriet ierobežojumi attiecībā uz ražošanu vai limiti attiecībā uz Kopienas atbalstu individuālu lauksaimnieku, saimniecību vai pārstrādes uzņēmumu līmenī, valsts atbalsta ieguldījumi netiek piešķirti, jo tādējādi palielinātos ražošana, pārsniedzot šos ierobežojumus vai limitus.

IV.C. **Atbalsts vides aizsardzībai un dzīvnieku labturībai**

(48) Ja nav īpaši noteikts, šī apakšnodaļa attiecas tikai uz atbalstu, kas piešķirts primārajiem ražotājiem (lauksaimniekiem).

IV.C.1. *Vispārīgi principi*

(49) Lai noteiktu turpmāko politiku, Komisija jo īpaši ņēma vērā šādus apsvērumus:

(a) saskaņā ar Līguma 174. pantu Kopienas vides aizsardzības politikas mērķis ir panākt augstas pakāpes aizsardzību, ņemot vērā atšķirīgo stāvokli dažādos Kopienas reģionos. Tai jāpamatojas uz piesardzības principu, kā arī uz principu, ka jāveic preventīvi pasākumi, ka kaitējums videi pirmām kārtām jānovērš pašos pirmsākumos un ka piesārņotājam ir jāmaksā,

(b) visām vides atbalsta shēmām lauksaimniecības nozarē, jābūt saderīgām ar Kopienas vides aizsardzības politikas vispārējiem mērķiem. Jo īpaši nevar uzskatīt, ka atbalsta shēmas būtu saderīgas ar kopējām interesēm, ja tajās netiek pietiekami novērtēta piesārņojuma novēršana

pašos pirmsākumos vai principa "piesārņotājs maksā" pareiza piemērošana, un tāpēc Komisija nevar tās atļaut,

(c) kopš pieņemtas Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu lauksaimniecības nozarē 1999. gadā ([18]), Kopienas valsts atbalsta politika attiecībā uz vides aizsardzību ir būtiski mainījusies, piemēram, attiecībā uz kārtējo izdevumu finansēšanas atbalstu vai atbalstu atjaunojamai enerģijai. Noteikumi, kas ietverti 1999. gada pamatnostādnēs par valsts atbalstu lauksaimniecības nozarei, tagad daļēji ir stingrāki nekā tie, kas attiecas uz citām nozarēm. Lai izvairītos no diskriminācijas un lai ļautu dalībvalstīm ieviest vides politiku visās nozarēs, Komisija vairākos gadījumos arī lauksaimniecības nozarei ir piemērojusi noteikumus, kas izstrādāti citām nozarēm. Šo iemeslu dēļ papildus dažādiem tādiem pasākumiem, kas joprojām ir specifiski lauksaimniecības nozarei, kā agrovides atbalsts, Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai ([19]) turpmāk attieksies arī uz lauksaimniecības nozari,

(d) Regulas (EK) Nr. 1782/2003 3. un 4. pantā noteikta prasība lauksaimniekiem ievērot dažas ar tiesību aktiem noteiktas pārvaldības prasības. Ar 5. pantu tiek uzlikts pienākums uzturēt visu lauksaimniecības zemi labā lauksaimnieciskā un vides stāvoklī. Saskaņā ar šīs nodaļas noteikumiem nekādu valsts atbalstu nedrīkst piešķirt lauksaimniekiem, kas neizpilda šos nosacījumus; valsts atbalstu nepiešķir arī par šo nosacījumu vienkāršu ievērošanu, ja tas nav speciāli paredzēts Regulā (EK) Nr. 1698/2005, jo sevišķi attiecībā uz *Natura 2000* maksājumiem;

(e) ieguldījumu atbalstu primārās ražošanas jomā izvērtēs saskaņā ar vispārīgajiem noteikumiem, kas izklāstīti iepriekš IVA nodaļā.

IV.C.2. *Atbalsts saistībām agrovides vai dzīvnieku labturības jomā*

IV.C.2.A. Analīze

(50) Lai noteiktu turpmāko politiku, Komisija jo īpaši ņēma vērā šādus apsvērumus:

(a) Regula (EK) Nr. 1698/2005 un jo īpaši tās 39. un 40. pants nosaka vispārējo shēmu Kopienas atbalstam lauksaimnieciskās ražošanas metodēm, kas paredzētas vides aizsardzībai un lauku ainavu saglabāšanai, kā arī dzīvnieku labturības maksājumiem. Papildu nosacījumi un specifikācija ir izklāstīta Komisijas pieņemtajos īstenošanas noteikumos. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 88. panta 4. punktu ir aizliegts valsts atbalsts lauksaimniekiem, kas uzņēmušies tādas saistības lauku vides aizsardzībā vai dzīvnieku labturības nodrošināšanā, kuras neatbilst 39. un 40. pantā izklāstītajiem nosacījumiem;

(b) saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 88. panta 4. punktu drīkst piešķirt papildu valsts atbalstu, kas pārsniedz tās pielikumā noteikto maksimālo summu, ja to var pienācīgi pamatot saskaņā ar šīs regulas 39. panta 4. punktu un 40. panta 3. punktu. Turklāt attiecīgi pamatotos ārkārtas gadījumos ir pieļaujamas atkāpes no šo saistību minimālā ilguma, kas noteikts minētās regulas 39. panta 3. punktā un 40. panta 2. punktā. Skaidrības labad ir lietderīgi izklāstīt nosacījumus attiecībā uz šo īpašo valsts atbalsta noteikumu piemērošanu. Šādu lielāku atbalstu parasti varētu atļaut tikai tādām saistībām, kas rada reālas izmaiņas pašreizējā lauksaimniecības praksē, izraisot acīmredzamu pozitīvu ietekmi uz vidi. Jārūpējas, lai lielās atbalsta absolūtās summas, ko maksā par hektāru vai dzīvnieku, kopīgajā atbalsta apjomā neradītu nelīdzsvarotību starp dalībvalstīm vai neakcentētu šo nelīdzsvarotību.

IV.C.2.B. Politika attiecībā uz atbalstu saistībām agrovides vai dzīvnieku labturības jomā

(51) Atbalsts par saistībām agrovidei vai dzīvnieku labturībai ir atzīstams par saderīgu ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst visām prasībām, kas noteiktas Regulas (EK) Nr. 1698/2005 39. un 40. pantā un attiecīgajos Komisijas pieņemtajos īstenošanas noteikumos.

(52) Paziņojot par valsts atbalstu saistībām agrovides vai dzīvnieku labturības jomā, dalībvalstīm ir jāapņemas pielāgot šādas shēmas jebkuram attiecīgam grozījumam Komisijas pieņemtajā Regulā (EK) Nr. 1698/2005 vai tās īstenošanas noteikumos.

(53) Dalībvalstij, kas vēlas piešķirt papildu atbalstu, kas pārsniedz saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 39. panta 4. punktu un 40. panta 3. punktu noteikto maksimālo summu, pārliecinoši jāpierāda, ka šis pasākums atbilst visiem šajā regulā izklāstītajiem nosacījumiem un attiecīgajiem tās īstenošanas noteikumiem. Tai jāpamato arī papildu atbalsta pasākumi, kā arī jāsniedz sīki izstrādāts izmaksu sadalījums pa pozīcijām, ņemot vērā ienākumu zudumus un papildmaksas uzņemto saistību dēļ.

(54) Atbalsts, kas pārsniedz summas, kuras minētas Regulas (EK) Nr. 1698/2005 pielikumā, principā ir atzīstams par saderīgu ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu tikai tad, ja izņēmuma gadījumos, ņemot vērā īpašus apstākļus, kas pietiekami jāpamato, tas ir piešķirts par uzrādītajām papildu izmaksām un/vai ienākumu zudumu par saistībām, kuras rada reālas izmaiņas pašreizējā lauksaimniecības praksē un rada acīmredzamu pozitīvu ietekmi uz vidi. Ja vien nav pierādāmi ārkārtēji ieguvumi vides aizsardzībai, šādu lielāku atbalstu nedrīkst atļaut tiem lauksaimniekiem, kuri vienkārši piedāvā nemainīt pašrei-

([18]) OV C 232, 12.8.2000., 19. lpp.
([19]) OV C 37, 3.2.2001., 3. lpp.

zējo lauksaimniecības praksi uz attiecīgās zemes (piemēram, par ekstensīvo ganību nenomainīšanu ar intensīvākām ražošanas formām).

(55) Ja dalībvalsts vēlas kompensēt darījumu izmaksas, kas radušās, uzņemoties saistības attiecībā uz agrovidi vai dzīvnieku labturību, tai jāiesniedz pārliecinoši pierādījumi par šādiem izdevumiem, piemēram, uzrādot izmaksu salīdzinājumus ar tām saimniecībām, kuras nav uzņēmušās šādas saistības. Tādēļ Komisija parasti neatļauj valsts atbalstu darījumu izdevumiem par tādu agrovides vai dzīvnieku labturības saistību izpildes turpināšanu, kas ir pieņemtas jau agrāk, ja vien dalībvalsts nepierāda, ka joprojām ir šādas izmaksas, vai ka ir radušās jaunas darījumu izmaksas.

(56) Ja darījumu izmaksas aprēķina, pamatojoties uz vidējām izmaksām un/vai vidējām saimniecībām, dalībvalstīm jāpierāda, ka jo īpaši lielajām saimniecībām nav izmaksātas pārmērīgas kompensācijas. Lai aprēķinātu kompensāciju, dalībvalstīm jāņem vērā tas, vai konkrētie darījumu izdevumi ir par saimniecību vai par hektāru.

(57) Atbalstu par neproduktīviem ieguldījumiem, kas saistīti ar saistību izpildi, kuras jāpilda atbilstīgi agrovides saistībām, var piešķirt līdz 100 % apmērā no attaisnotajām izmaksām. Šādiem neproduktīviem ieguldījumiem nedrīkst radīt saimniecības vērtības vai rentabilitātes pieaugums.

(58) Ja dalībvalsts izņēmuma kārtā ierosina piešķirt valsts atbalstu saistībām, kas ir spēkā īsāku laiku nekā noteikts Regulā (EK) Nr. 698/2005, tai jāsniedz sīki izstrādāts pamatojums, pierādot, ka ietekmi uz vidi ar šo pasākumu var panākt paredzētajā īsākajā laikā. Ierosinātā atbalsta apjomam būtu jāatspoguļo tas, ka minētais pasākums ilgst īsāku laiku.

IV.C.3. *Natura 2000 maksājumi un maksājumi, kas saistīti ar Direktīvu 2000/60/ek*

IV.C.3.A. Analīze

(59) Lai izstrādātu turpmāko politiku, Komisija jo īpaši ņēma vērā šādus apsvērumus:

(a) Regulas (EK) Nr. 1698/2005 38. pantā paredzēts Kopienas atbalsts lauksaimniekiem, lai kompensētu tās izmaksas un tos ienākumu zudumus, ko attiecīgajās teritorijās rada Padomes 1997. gada 2. aprīļa Direktīvas 79/409/EEK par savvaļas putnu aizsardzību ([20]), Padomes 1992. gada 21. maija Direktīvas 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību ([21]) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 23. oktobra Direktīvas 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā ([22]), īstenošana,

(b) pretstatā 16. pantam Padomes 1999. gada 17. maija Regulā (EK) Nr. 1257/1999 par Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) atbalstu lauku attīstībai un dažu regulu grozīšanu un atcelšanu ([23]) Regulas (EK) Nr. 1698/2005 38. pantā paredzēta kompensācijas piešķiršanas iespēja tikai, īstenojot trīs direktīvas, kas minētas a) punktā. Tādējādi valsts atbalsts par ienākumu zudumu vai papildu izmaksām, kas radušās no citu Kopienas standartu īstenošanas, šai pozīcijā vairs nebūtu jāatļauj,

(c) ņemot vērā vienreizējo saimniecības maksājumu, ko paredz Regula (EK) Nr. 1782/2003, un pienākumu uzturēt lauksaimniecības zemi labā lauksaimnieciskā un vides stāvoklī, kā noteikts minētās regulas 5. pantā, valsts atbalsts nav piešķirams par izmaksām, kas radušās, vienkārši ievērojot šos nosacījumus.

IV.C.3.B. Politika

(60) Komisija atzīs, ka valsts atbalsts ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbildīs visiem nosacījumiem, kas noteikti Regulas (EK) Nr. 1698/2005 38. pantā, un attiecīgajiem Komisijas pieņemtajiem īstenošanas noteikumiem. Atbalstu atļaus tikai saistībām, kas ir stingrākas nekā savstarpējas atbilstības saistības un nosacījumi, kuri izklāstīti Regulas (EK) Nr. 1782/2003 5. pantā. Atbalstam, kas piešķirts, pārkāpjot principu, ka piesārņotājs maksā, jābūt ārkārtējam un īslaicīgam, tā apjomam pakāpeniski jāsamazinās.

IV.C.4. *Cits atbalsts vides aizsardzībai*

(61) Ieguldījumu atbalsts lauksaimniekiem saistībā ar vides aizsardzību ir apskatīts iepriekš IVA nodaļā.

(62) Komisija izskatīs ikvienu citu atbalstu saistībā ar vides aizsardzību, pamatojoties uz Kopienas pamatnostādnēm par valsts atbalstu vides aizsardzībai, ko tādējādi uzskata par piemērojamām lauksaimniecības nozarei. Ja minētās pamatnostādnes groza vai aizstāj, jāpiemēro šie jaunie noteikumi, ja šajos noteikumos nav paredzēts citādi.

([20]) OV L 103, 25.4.1979., 1. lpp.

([21]) OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.

([22]) OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu 2455/2001/EK (OV L 331, 15.12.2001., 1. lpp.).

([23]) OV C 60, 26.6.1999., 80. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1698/2005 (OV L 277, 21.10.2005., 1. lpp.).

(63) Atbalsts vides aizsardzībai uzņēmumiem, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību, atzīstams par saderīgu ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst visiem nosacījumiem Kopienas pamatnostādnēs par valsts atbalstu vides aizsardzībai. Piešķirot ieguldījumu atbalstu vides aizsardzībai, var piemērot iespējamo augstāko maksimālo atbalsta likmi, ko rada to ieguldījumu atbalsta noteikumu piemērošana, kuri izklāstīti IVB nodaļā.

IV.D. **Atbalsts apgrūtinājumu kompensēšanai dažos apgabalos**

(64) Šī apakšnodaļa attiecas tikai uz atbalstu, kas piešķirts primāriem ražotājiem (lauksaimniekiem).

IV.D.1. *Analīze*

(65) Regulas (EK) Nr. 1698/2005 37. pantā paredz maksājumus par nelabvēlīgiem dabas apstākļiem kalnu teritorijās maksimāli EUR 250 apmērā par lauksaimniecībā izmantojamās zemes hektāru un maksājumus citās teritorijās, kur ir nelabvēlīgi dabas apstākļi, – maksimāli EUR 150 apmērā par lauksaimniecībā izmantojamās zemes hektāru. Maksājumus, kas pārsniedz maksimālo apjomu, var piešķirt pietiekami pamatotos gadījumos ar nosacījumu, ka visu šo attiecīgajā dalībvalstī piešķirto maksājumu vidējais apjoms nepārsniedz šo maksimālo apjomu. Regulas (EK) Nr. 1698/2005 88. panta 3. punkts aizliedz piešķirt valsts atbalstu lauksaimniekiem kompensācijai par nelabvēlīgiem dabas apstākļiem kalnu teritorijās un citās teritorijās, kurās ir nelabvēlīgi dabas apstākļi, ja tas neatbilst nosacījumiem, kas minēti 37. pantā. Taču pietiekami pamatotos gadījumos var piešķirt papildu atbalstu, kas pārsniedz 37. panta 3. punktā noteikto summu.

(66) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 94. panta trešo daļu, 37. pants un 88. panta 3. punkts piemērojams no 2010. gada 1. janvāra, attiecinot uz to Padomes tiesību aktu, kas pieņemts saskaņā ar Līguma 37. pantā paredzēto procedūru. Līdz tam laikam saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 93. panta 1. punktu paliek spēkā Regulas (EK) Nr. 1257/1999 attiecīgie noteikumi, jo īpaši šīs Regulas 14. panta 2. punkts, 15. pants un 51. panta 3. punkts. Ar Padomes 2003. gada 29. septembra Regulu (EK) Nr. 1783/2003 par grozījumiem Regulā (EK) Nr. 1257/1999 par Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) atbalstu lauku attīstībai [24] no EUR 200 līdz EUR 250 ir palielināta maksimālā vidējā summa par hektāru, ko objektīvu apstākļu pienācīgi attaisnotos gadījumos var piešķirt, pamatojoties uz Regulas (EK) Nr. 1257/1999 15. pantu. Pretēji Regulas (EK) Nr. 1698/2005 88. panta 3. punktam Regulas (EK) Nr. 1257/1999 51. panta 3. punktā aizliegts valsts atbalsts, kas pārsniedz regulas pielikumā noteikto maksimālo summu, t.i., valsts atbalstu, kas ir lielāks par vidējo summu EUR 250 par hektāru.

[24] OV L 270, 21.10.2003., 70. lpp.

(67) Pamatojoties uz Komisijas pieredzi, jāizstrādā konsekventa metode, lai aprēķinātu atzīto nelabvēlīgo dabas apstākļu ekonomisko ietekmi. Šai metodei jo īpaši jānodrošina, lai netiktu piešķirta pārmērīga kompensācija par nelabvēlīgu dabas apstākļu ekonomisko ietekmi.

(68) Jānovērš konkurences traucējumi un liela nelīdzsvarotība kopīgajā dalībvalstu atbalsta apjomā. Tāpēc jānosaka kompensācijas augšējā robeža.

(69) Šos noteikumus var pārskatīt pēc tam, kad stājies spēkā Regulas (EK) Nr. 1698/2005 37. pants un 88. panta 3. punkts.

IV.D.2. *Politika*

(70) Līdz laikam, kad spēkā stāsies Regulas (EK) Nr. 1698/2005 37. pants un 88. panta 3. punkts, Komisija atzīs, ka valsts atbalsts ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbildīs visiem Regulas (EK) Nr. 1257/1999 14. panta 1. punktam, 14. panta 2. punkta pirmajiem diviem ievilkumiem un 15. panta nosacījumiem, un visiem Komisijas pieņemtajiem šīs regulas īstenošanas noteikumiem, un ja saņēmēji izpilda savstarpējās atbilstības pienākumu.

(71) Ja valsts atbalsta pasākumus papildina atbalsts saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1257/1999, lauksaimniekam piešķirtais atbalsta kopapjoms nedrīkst pārsniegt apjomu, kas noteikts regulas 15. pantā.

(72) Kad stāsies spēkā Regulas (EK) 37. pants un 88. panta 3. punkts, Komisija atzīs valsts atbalstu par saderīgu ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbildīs visiem šo pantu nosacījumiem un jebkuram Komisijas vai Padomes pieņemtajam īstenošanas noteikumam.

(73) Visos gadījumos, ja atbalstu piešķir gan saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1257/1999, gan saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1698/2005, valsts atbalstu uzskata par saderīgu ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu ar šādiem nosacījumiem:

(a) dalībvalstij ir jānorāda attiecīgie nelabvēlīgie dabas apstākļi un jāsniedz pierādījumi, ka izmaksājamā kompensācijas summa nav pārmērīga kompensācija par šo nelabvēlīgo dabas apstākļu radīto ietekmi,

(b) kompensāciju maksājumu apjomam ir jābūt samērīgam ar nelabvēlīgo dabas apstākļu ekonomisko ietekmi. Tāpēc maksājumu apjoms ir jādiferencē atbilstīgi nelabvēlīgo dabas apstākļu relatīvajai ietekmei dažādos nelabvēlīgo dabas apstākļu apgabalos. Tas nozīmē, ka tad, ja nelabvēlīgo dabas apstākļu vidējā ietekme uz hektāru salīdzināmās saimniecībās atšķiras, piem., par 20 %, kompensāciju maksājumiem jābūt attiecīgi diferencētiem,

(c) lai aprēķinātu kompensāciju maksājumu summu, drīkst ņemt vērā tikai tādu pastāvīgu nelabvēlīgu dabas apstākļu ekonomisko ietekmi, kurus cilvēks nevar mainīt. Strukturālos trūkumus, kurus var novērst ar saimniecību modernizāciju, vai tādiem faktoriem kā nodokļi, subsīdijas vai kopējās lauksaimniecības politikas reformas īstenošana, nevar ņemt vērā,

(d) izmantojot Kopienas līmenī saskaņotus statistikas instrumentus, Komisija pārbaudīs, vai kompensācija nav pārlieku liela, kā arī maksājumu samērīgumu. Ja šādi instrumenti nav pieejami vai tie nav pietiekami, izmanto citus datus, ja Komisija var pārliecināties, ka tie pārbaudes vajadzībām ir pietiekami reprezentatīvi,

(e) kompensāciju maksājumiem jāatbilst nelabvēlīgo dabas apstākļu vidējai ekonomiskajai ietekmei uz hektāru,

(f) piešķiramās kompensācijas summu parasti nosaka, salīdzinot vidējo ieņēmumu no hektāra saimniecībās tajos apgabalos, kuros ir nelabvēlīgie dabas apstākļi, ar vidējo ieņēmumu no tikpat lielām saimniecībām, kuras ražo tos pašus produktus apgabalos, kuros nav šo nelabvēlīgo dabas apstākļu un kas atrodas tai pašā dalībvalstī. Ieņēmumiem, kurus jāņem vērā šajā sakarā, jābūt tiešajiem ieņēmumiem no lauksaimniecības un, proti, neskaitot maksātos nodokļus un saņemtās subsīdijas. Ja veselu dalībvalsti uzskata par valsti ar nelabvēlīgiem dabas apstākļiem, salīdzinājumu izdara ar līdzīgiem apgabaliem citās dalībvalstīs, kurās ražošanas apstākļus, jo īpaši attiecībā uz klimatu un ģeogrāfisko stāvokli, var mērķtiecīgi salīdzināt ar ražošanas apstākļiem pirmajā minētajā dalībvalstī.

(74) Ievērojot saderību ar Lauku attīstības noteikumiem, Komisija saglabā tiesības saimniecībām, kas pārsniedz zināmu lielumu, pieprasīt maksājumus, ko pakāpeniski samazina. Tādēļ paziņojumā jānorāda, cik liela ir saimniecība, kas saņems šos maksājumus.

IV.E. **Atbalsts standartu ievērošanai**

(75) Šī apakšnodaļa attiecas tikai uz atbalstu, kas piešķirts primāriem ražotājiem (lauksaimniekiem).

IV.E.1. *Analīze*

(76) Lai noteiktu turpmāko politiku, Komisija jo īpaši ņēma vērā šādus apsvērumus:

(a) Regulas (EK) Nr. 1698/2005 31. pantā paredzētais atbalsts daļēji palīdz segt izmaksas un neiegūtos ienākumus, kas lauksaimniekiem rodas, piemērojot standartus vides aizsardzības, veselības aizsardzības, dzīvnieku un augu veselības aizsardzības, dzīvnieku labturības un darba drošības jomā,

(b) Regulas (EK) Nr. 1698/2005 88. panta 5. punktā aizliegts valsts atbalsts lauksaimniekiem, kas pielāgojas stingriem, uz Kopienas tiesību aktiem balstītiem standartiem vides, veselības aizsardzības, dzīvnieku un augu veselības, dzīvnieku labturības un darba drošības jomā, ja tas neatbilst 31. pantā izklāstītajiem nosacījumiem. Tomēr papildu atbalstu, kas ir lielāks par minētajā pantā noteiktajiem maksimālajiem apjomiem, var piešķirt, lai palīdzētu lauksaimniekiem nodrošināt atbilstību tiem valsts tiesību aktiem, kas ir stingrāki par Kopienas standartiem,

(c) ja nav attiecīgu Kopienas tiesību aktu, ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 88. panta 6. punktu aizliegts piešķirt valsts atbalstu lauksaimniekiem, kas pielāgojas stingriem, uz valsts tiesību aktiem balstītiem standartiem vides, veselības aizsardzības, dzīvnieku un augu veselības, dzīvnieku labturības un darba drošības jomā, ja tas neatbilst 31. pantā izklāstītajiem nosacījumiem. Tomēr papildu atbalstu, kas ir lielāks par pielikumā noteiktajiem maksimālajiem apjomiem, attiecībā uz 31. panta 2. punktu var piešķirt, ja tas ir attaisnojams saskaņā ar 31. pantu,

(d) lai nodrošinātu pietiekamu skaidrību, jāprecizē, ko jāsaprot ar jēdzieniem "liela ietekme uz tipiskām saimnieciskās darbības izmaksām" un "ievērojams lauksaimnieku skaits";

(e) Regulas (EK) Nr. 1698/2005 31. pants līdz EUR 10 000 ierobežo kopējo kompensāciju, ko lauksaimnieks var saņemt piecu gadu laikposmā par izmaksām, kas radušās no viena vai vairāku standartu piemērošanas, un neiegūtajiem ienākumiem šo standartu piemērošanas dēļ. Liels papildu valsts atbalsts, kas piešķirts virs šīs summas, var radīt konkurences traucējumu, jo īpaši tad, ja pastāv lielas atšķirības starp dalībvalstīm vai apgabaliem faktiskajā atbalsta apjomā. Bez tam lielām saimniecībām būtu labāk jāspēj pārvarēt jauno obligāto standartu ietekmi uz saimnieciskās darbības izmaksām,

(f) ieviešot jaunus standartus, kas nav balstīti uz Kopienas standartiem, atbalstu jāpiešķir tikai par izmaksām, kas radušās no standartiem, kuri attiecīgajiem lauksaimniekiem var radīt reālu konkurences apgrūtinājumu.

IV.E.2. *Politika*

(77) Komisija atzīs, ka valsts atbalsts ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst visiem Padomes Regulas (EK) Nr. 1698/2005 31. panta un 88. panta 5. vai 6. punkta nosacījumiem, kā arī visiem Komisijas pieņemtajiem īstenošanas noteikumiem.

(78) Atbalsts, kas pārsniedz Regulas (EK) Nr. 1698/2005 pielikumā noteikto maksimālo robežu, nevar segt vairāk par 80 % no izdevumiem, kas radušies lauksaimniekiem, un

viņu ienākumu zuduma. Kopumā, un ņemot vērā ikvienu Kopienas atbalstu, kuru var piešķirt, atbalsts nedrīkst pārsniegt EUR 12 000 vienai lauku saimniecībai. Šo summu nedrīkst pārsniegt jebkurā piecu gadu periodā, ja kompensāciju piešķir, lai nodrošinātu atbilstību vairāk nekā vienam standartam.

(79) Atbalstu var piešķirt tikai saistībā ar standartiem, rēķinot attiecībā uz vidēju saimniecību attiecīgajā nozarē un dalībvalsti, uz ko attiecas standarts, kurus var uzrādīt kā tiešo cēloni

(a) saimnieciskās darbības izmaksu pieaugumam vismaz par 5 % par produktu vai produktiem, uz kuriem attiecas standarts; vai

(b) ieņēmumu zaudējumam vismaz 10 % apmērā no tīrās peļņas par produktu vai produktiem, uz kuriem attiecas standarts.

(80) Atbalstu var piešķirt tikai saistībā ar standartiem, kas rada šādu saimnieciskās darbības izdevumu pieaugumu vai ienākumu zaudējumu vismaz 25 % no visām (apakš) nozares saimniecībām dalībvalstī, uz kurām standarts attiecas.

(81) Attiecībā uz dalībvalsts standartiem dalībvalstij jāpierāda, ka attiecīgā standarta ieviešana valsts līmenī attiecīgajiem ražotājiem draudētu radīt nozīmīgu apgrūtinājumu konkurencei. Šādu konkurences apgrūtinājuma pierādījumu veic, pamatojoties uz vidējās tīrās peļņas normu vidējās saimniecībās tajā (apakš)nozarē, uz kuru standarts attiecas.

IV.F. Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem darbības uzsākšanai

(82) Šī apakšnodaļa attiecas tikai uz atbalstu, kas piešķirts primāriem ražotājiem (lauksaimniekiem).

IV.F.1. *Analīze*

(83) Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem darbības uzsākšanai sekmē nozares attīstību kopumā un neļauj sarukt iedzīvotāju skaitam lauku apvidos. Tālab Regulas (EK) Nr. 1698/2005 22. pantā noteikta Kopienas atbalsta shēma jaunajiem lauksaimniekiem lauksaimniecības darbību uzsākšanai.

IV.F.2. *Nākotnes politika*

(84) Komisija atzīs, ka valsts atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem darbības uzsākšanai ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst Padomes Regulas (EK) Nr. 1698/2005 22. panta nosacījumiem un visiem šīs regulas īstenošanas noteikumiem, ko pieņēmusi Komisija.

IV.G. Atbalsts priekšlaicīgi pensionējoties vai pārtraucot vai lauksaimniecisko darbību

(85) Šī nodaļa attiecas tikai uz atbalstu, kas piešķirts primāriem ražotājiem (lauksaimniekiem).

IV.G.1. *Analīze*

(86) Lai noteiktu turpmāko politiku, Komisija jo īpaši ņēma vērā šādus apsvērumus:

— Regulas (EK) Nr. 1698/2005 23. pants paredz atbalstu priekšlaicīgai aiziešanai pensijā. Ja šādu atbalsta shēmu nosacījumi paredz prasību pastāvīgi un galīgi pārtraukt lauksaimniecisko komercdarbību, tām ir visai ierobežota ietekme uz konkurenci, vienlaikus tās veicina ilglaicīgu nozares attīstību kopumā;

IV.G.2. *Politika*

(87) Komisija atzīs, ka valsts atbalsts priekšlaicīgai aiziešanai pensijā ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst Padomes Regulas (EK) Nr. 1698/2005 23. panta nosacījumiem. Komisija atļaus maksājumus, kas pārsniedz minētajā regulā noteiktās maksimālās summas, ja dalībvalsts pierādīs, ka šis maksājums netiek nodots lauksaimniekiem, kuri veic aktīvu darbību.

(88) Ja nosacījumi paredz prasību pastāvīgi un galīgi pārtraukt lauksaimniecisko komercdarbību, Komisija atļaus piešķirt valsts atbalstu par to, ka lauksaimnieki neveic nekādu lauksaimniecisku darbību.

IV.H. Atbalsts ražotāju grupām

IV.H.1. *Analīze*

(89) Lai noteiktu turpmāko politiku, Komisija jo īpaši ņēma vērā šādus apsvērumus. Tā kā lauksaimnieciskajai ražošanai piemīt liela daudzveidība, Komisija vienmēr ir izrādījusi labvēlīgu attieksmi pret dibināšanas atbalsta piešķiršanu, lai veicinātu ražotāju grupu izveidi, kas sekmētu lauksaimnieku apvienošanos nolūkā kāpināt piedāvājumu un pielāgot savu ražošanu tirgus prasībām. Lai novirzītu atbalstu mazām ražotāju grupām un lai novērstu lielu atbalsta summu piešķiršanu, šādu atbalstu tomēr jāpiešķir tikai maziem un vidējiem uzņēmumiem maksimālās summas ietvaros.

IV.H.2. *Politika*

(90) Komisija atzīs, ka atbalsts ražotāju grupām darbības uzsākšanai ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta

c) apakšpunktu, ja tas atbilst visiem [atbrīvojumu regulas projekta 9. panta] nosacījumiem.

(91) Šajā iedaļā neaplūko atbalstu citām lauksaimnieku asociācijām, kas veic uzdevumus saistībā ar lauksaimniecisko ražošanu, piemēram, sniedz savstarpēju atbalstu un saimniecību atbalstu, kā arī pārvaldes pakalpojumus lauku saimniecībās, kuras pieder asociācijas biedriem, kopīgi nepielāgojot ražojumus tirgus vajadzībām. Komisija tomēr piemēros šajā iedaļā noteiktos principus atbalstam, ko piešķir, lai segtu dibināšanas izmaksas ražotāju asociācijām, kuras atbild par izcelsmes apzīmējuma vai kvalitātes marķējuma uzraudzību.

(92) Atbalstu, ko piešķir ražotāju grupām vai asociācijām, sedzot izmaksas, kas nav saistītas ar dibināšanas izmaksām, piemēram, ieguldījumus vai tirdzniecības veicināšanas izdevumus, vērtēs saskaņā ar noteikumiem, kas reglamentē šādu atbalstu.

(93) Šajā iedaļā minēto atbalsta shēmu apstiprināšana būs atkarīga no nosacījuma, ka tās jāprecizē, ņemot vērā visas izmaiņas noteikumos, kas reglamentē attiecīgā tirgus kopējo organizāciju.

(94) Kā alternatīvu atbalstam, ko piešķir ražotāju grupām vai to asociācijām, var piešķirt atbalstu tieši ražotājiem, kompensējot viņu izdevumu daļu, kas saistīta ar grupas darbību pirmajos piecos gados pēc tās dibināšanas. Komisija neatļaus piešķirt valsts atbalstu lieliem uzņēmumiem par izdevumiem, uz ko attiecas šī apakšnodaļa.

IV.I. **Atbalsts zemes pārdalīšanai**

IV.I.1. *Analīze*

(95) Lai noteiktu nākotnes politiku, Komisija jo īpaši ir ņēmusi vērā šādus apsvērumus:

(a) zemes pārdalīšanas atbalsta mērķis ir veicināt visas nozares attīstību un uzlabot infrastruktūru. Regulas (EK) Nr. 1698/2005 30. pantā tādēļ paredzēta Kopienas zemes pārdalīšanas atbalsta shēma;

(b) Kopienas vadlīnijās valsts atbalstam lauksaimniecības nozarē 2005. līdz 2006. gadā iekļauti noteikumi, kas reglamentē atbalsta piešķiršanu zemes pārdalīšanai; šā atbalsta mērķis bija atbalstīt apmaiņu ar lauksaimniecībā izmantojamās zemes gabaliem un atvieglot ekonomiski dzīvotspējīgu lauku saimniecību izveidi;

(c) pieredze rāda, ka atbalstu zemes pārdalīšanai var saglabāt, ņemot vērā tā nozīmi lauksaimniecības nozares attīstībā, kā arī tā ierobežoto ietekmi uz konkurenci.

IV.I.2. *Politika*

(96) Komisija atzīs, ka atbalsts zemes pārdalīšanai ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. panta c) apakšpunktu, ja tas atbilst visiem nosacījumiem [jaunās atbrīvojumu regulas] 13. pantā.

IV.J. **Atbalsts kvalitatīvu lauksaimniecības produktu ražošanas un tirdzniecības veicināšanai**

IV.J.1. *Analīze*

(97) Lai noteiktu turpmāko politiku, Komisija jo īpaši ņēma vērā šādus apsvērumus:

(a) atbalsta pasākumi, kas paredzēti kā stimuls lauksaimniecības produktu kvalitātes uzlabošanai, parasti palielina lauksaimnieciskās produkcijas vērtību un palīdz nozarei kopumā pielāgoties patērētāju pieprasījumam pēc arvien kvalitatīvākām precēm. Komisija parasti izrāda labvēlīgu attieksmi pret šādu atbalstu. Tomēr, kā rāda pieredze, šādi atbalsta pasākumi dažreiz draud izkropļot konkurences nosacījumus un var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm pretēji kopējām interesēm. Tas jo īpaši attiecas uz gadījumiem, kad piešķir lielas atbalsta summas vai kad atbalstu turpina izmaksāt arī tad, ja tas vairs nerada stimulu un tādējādi sāk līdzināties kārtējo izdevumu finansēšanas atbalstam;

(b) ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 32. pantu ir ieviests īpašs atbalsta pasākums lauksaimnieku dalībai pārtikas kvalitātes projektos. Valsts atbalsta noteikumi jāpiemēro, ņemot vērā šo atbalsta pasākumu;

(c) lieliem uzņēmumiem jāspēj pašiem finansēt šādu pasākumu izmaksas; tāpēc atbalsts jāpiešķir tikai maziem un vidējiem uzņēmumiem; šajā sakarā Regulas (EK) Nr. 1698/2005 pielikumā noteikts maksimālais atbalsta apjoms vienai saimniecībai;

(d) ņemot vērā līdzību starp uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību, atbalstu šādiem uzņēmumiem apstiprina, ņemot vērā noteikumus par atbalstu, ko piešķir citiem ražošanas uzņēmumiem.

IV.J.2. *Politika*

(98) Komisija atzīs, ka primārajiem ražotājiem (lauksaimniekiem) piešķirtais valsts atbalsts tehniskā atbalsta nodrošināšanai ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst visiem [jaunās atbrīvojumu regulas 14. panta] nosacījumiem.

(99) Komisija atzīs, ka valsts atbalsts kvalitatīvu lauksaimniecības produktu ražošanas veicināšanai, kas piešķirts uzņē-

mumiem, kuri nodarbojas ar lauksaimniecības produktu ražošanu un tirdzniecību, ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst visiem Regulas (EK) Nr. 70/2001 5. panta nosacījumiem.

(100) Komisija neatļaus piešķirt valsts atbalstu lieliem uzņēmumiem par izdevumiem, uz ko attiecas šī apakšnodaļa.

(101) Atbalstu ieguldījumiem, kas vajadzīgi ražošanas iekārtu modernizēšanai, kā arī dokumentācijas sistēmas nodrošināšanai un ražošanas procesu un produktu kontrolei, var piešķirt tikai attiecīgi saskaņā ar iepriekš tekstā iekļautajiem IV.A un IV.B nodaļas noteikumiem.

IV.K. **Tehniskā atbalsta nodrošināšana lauksaimniecības nozarē**

IV.K.1. *Analīze*

(102) Lai noteiktu turpmāko politiku, Komisija jo īpaši ņēma vērā šādus apsvērumus:

(a) Komisijai ir labvēlīga attieksme pret atbalsta shēmām, kas nodrošina tehnisko atbalstu lauksaimniecības nozarē. Šāds atbalsts veicina efektivitāti un profesionālismu Kopienas lauksaimniecībā un tādējādi sekmē tās ilglaicīgo dzīvotspēju, vienlaikus tikai nedaudz ietekmējot konkurenci. Tā kā atbalsts izdevumu segšanai, kas lauksaimniekiem radušies, izmantojot tehnikas parku pakalpojumus mašīnu un lauksaimniecības darbaspēka apmaiņai, ir tādi izdevumi, kas atkārtojas, un tie veido lauksaimnieka parastos uzņēmējdarbības izdevumus, šādu atbalstu turpmāk būtu jāpiešķir tikai *de minimis* atbalsta ietvaros;

(b) lieliem uzņēmumiem jābūt spējīgiem pašiem segt šādu pasākumu izmaksas. Tāpēc atbalsts piešķirams tikai maziem un vidējiem uzņēmumiem;

(c) ņemot vērā to uzņēmumu līdzību, kuri nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību, atbalstu šādiem uzņēmumiem apstiprina, ņemot vērā noteikumus par atbalstu, ko piešķir citiem ražošanas uzņēmumiem.

IV.K.2. *Politika*

(103) Komisija atzīs, ka primārajiem ražotājiem (lauksaimniekiem) piešķirtais valsts atbalsts tehniskā atbalsta nodrošināšanai ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst visiem [jaunās atbrīvojumu regulas 15. panta] nosacījumiem.

(104) Tehniska atbalsta sniegšanu primārajiem ražotājiem (lauksaimniekiem) var uzņemties ražotāju grupas vai citas organizācijas, neatkarīgi no to lieluma.

(105) Komisija atzīs, ka valsts atbalstu tehniskā atbalsta nodrošināšanai, kas piešķirts uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar lauksaimniecības produktu apstrādi un tirdzniecību, ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst visiem Regulas (EK) Nr. 70/2001 5. panta nosacījumiem.

(106) Komisija neatļaus piešķirt valsts atbalstu lieliem uzņēmumiem par 104. un 105. punktā minētajiem izdevumiem.

(107) Komisija katrā atsevišķā gadījumā pārbaudīs valsts atbalstu par citām darbībām jaunu paņēmienu popularizēšanā, piemēram, par neliela apjoma izmēģinājuma projektiem vai demonstrējumu projektiem. Dalībvalsts sniedz skaidru projekta aprakstu, ieskaitot paskaidrojumu par projekta novatorismu un sabiedrības ieinteresētību piešķirt tam atbalstu (piemēram, tāpēc, ka tas nav iepriekš pārbaudīts) un pierāda, ka ir ievērota atbilstība šādiem nosacījumiem:

(a) dalībuzņēmumu skaits un pilotprojekta ilgums ir tikai tādam, kāds ir nepieciešams atbilstīgai pārbaudei;

(b) kopējā atbalsta summa, kas par šādiem projektiem piešķirta vienam uzņēmumam, nepārsniegt EUR 100 000 trīs budžeta gadu laikā;

(c) pilotprojekta rezultāti ir publiski pieejami vismaz internetā atbalsta shēmā norādītajā adresē;

(d) visi citi nosacījumi, ko Komisija var uzskatīt par vajadzīgu, lai novērstu, ka shēma rada tirgus traucējumus vai ir līdzvērtīga kārtējo izdevumu finansēšanas atbalstam.

IV.L. **Atbalsts lopkopības nozarei**

IV.L.1. *Analīze*

(108) Lai noteiktu turpmāko politiku, Komisija jo īpaši ņēma vērā šādus apsvērumus:

(a) Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu lauksaimniecības nozarē 2000.–2006. gadam izklāstīja noteikumus par atbalsta piešķiršanu lopkopības nozarē; šā atbalsta mērķis bija atbalstīt dzīvnieku ģenētiskās kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu Kopienā;

(b) pieredze liecina, ka šis atbalsts jāturpina tikai tad, ja tas patiešām palīdz saglabāt un uzlabot dzīvnieku ģenētisko kvalitāti; nevar uzskatīt, ka atbalsts, kura mērķis ir segt daļu no atsevišķu vaislas vīrišķo dzīvnieku

turēšanas izmaksām, atbilstu šim mērķim, jo tas tikai atbrīvotu lauksaimniekus no izmaksām, ko tie parasti segtu savā darbībā;

(c) atbalstu, kura mērķis ir aptvert daļu no izmaksām, kas saistītas ar novatoriskiem ciltsdarba paņēmieniem vai praksi, var zināmu laiku saglabāt, lai arī tas atbrīvo lauksaimniekus no izmaksām, ko tie parasti segtu savā darbībā, ja lielākā vērība veltīta novatorismam; atbalstu nevar saņemt par mākslīgo apsēklošanu, jo tā nav uzskatāma par novatorisku praksi;

(d) dzīvnieku atražošana nav pienācīga primārā ražošana; tāpēc ieguldījumu atbalstu dzīvnieku ataudzēšanas centriem jāreglamentē ar noteikumiem, kas piemērojami atbalstam, ko sniedz uzņēmumiem, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību.

(e) lieliem uzņēmumiem pašiem jāspēj segt pasākumu izmaksas, uz ko attiecas šī apakšnodaļa. Tāpēc atbalsts jāsniedz tikai maziem un vidējiem uzņēmumiem.

IV.L.2. *Politika*

(109) Komisija atzīs, ka atbalsts lopkopības nozarei ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst visiem [jaunās atbrīvojumu regulas] 16. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunkta un 16. panta 3. punkta nosacījumiem. Komisija neatļaus piešķirt valsts atbalstu lieliem uzņēmumiem par izdevumiem, uz ko attiecas šī nodaļa.

IV.M. Atbalsts attālākajiem reģioniem un Egejas jūras salām

IV.M.1. *Analīze*

(110) Lai noteiktu turpmāko politiku, Komisija jo īpaši ņēma vērā šādus apsvērumus:

(a) Regulā (EK) Nr. 1698/2005 paredz īpašas atkāpes un atbalsta apjomu ieguldījumu atbalstam, ko piešķir gan lauksaimniekiem, gan pārstrādes un tirdzniecības uzņēmumiem attālākajos reģionos un nelielās Egejas jūras salās Regulas (EK) Nr. 2019/93 nozīmē. Šis atbalsta apjoms jau ir ņemts vērā nodaļā par ieguldījumu atbalstu,

(b) Padomes 2006. gada 30. janvāra Regulas (EK) Nr. 247/2006, ar ko ievieš īpašus pasākumus lauksaimniecības jomā attālākajiem Eiropas Savienības reģioniem ([25]), 11. pantā paredzēts, ka pasākumiem, kas veikti saskaņā ar atbalsta programmām attālākajos reģionos, ir jāatbilst Kopienas tiesību aktiem un jāsaskan ar citām Kopienas politikām un ar pasākumiem, kas veikti saskaņā ar šīm politikām. Proti, saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 247/2006, nekādus pasākumus nevar finansēt kā:

(i) papildu atbalstu prēmijām vai atbalsta shēmas saskaņā ar kopīgā tirgus organizāciju, izņemot objektīvu kritēriju attaisnotos izņēmuma gadījumos,

(ii) atbalstu pētniecības projektiem, pasākumiem pētniecības projektu atbalstam vai pasākumiem, kuriem ir tiesības uz Kopienas finansējumu saskaņā ar Padomes 1990. gada 26. jūnija Lēmumu 90/424/EEK par izdevumiem veterinārijas jomā ([26]),

(iii) atbalstu pasākumiem, kas ietilpst Regulas (EK) Nr. 1698/2005 darbības jomā;

(c) kopš 2000. gada Komisija ir ieguvusi tikai nelielu pieredzi saistībā ar valsts atbalsta pasākumiem, kas pieteikti attālākajiem reģioniem. Šī iemesla dēļ ir grūti izveidot vispārēju to pasākumu aprakstu, kādi varētu būt īpaši atļauti šiem reģioniem;

(d) Regulas (EK) Nr. 247/2006 16. pantā paredzēts, ka Komisija var atļaut kārtējo izdevumu finansēšanas atbalstu lauksaimniecības produktu, kas ietilpst Līguma I pielikuma darbības jomā, ražošanai, pārstrādei un tirdzniecībai, uz kuriem attiecas Līguma 87., 88. un 89. pants, lai mazinātu īpašās lauksaimniecības problēmas attālākajos reģionos to tāluma, atrašanās uz salas un nomaļuma dēļ,

(e) Ar Regulas (EK) Nr. 247/2006 21. pantu Spānijai atļauts piešķirt atbalstu tabakas ražošanai Kanāriju salās.

IV.M.2. *Politika*

(111) Komisija katrā atsevišķā gadījumā izskatīs priekšlikumus piešķirt atbalstu, kas paredzēts, lai apmierinātu šo reģionu vajadzības, pamatojoties uz īpašiem juridiskiem noteikumiem, kurus piemēro šiem reģioniem, un ņemot vērā attiecīgo pasākumu saderību ar Lauku attīstības programmām attiecīgajiem reģioniem un to, kā šie pasākumi var ietekmēt konkurenci attiecīgajos reģionos un citur Kopienā.

([25]) OV L 42, 14.2.2006., 1. lpp.

([26]) OV L 224, 18.8.1990., 19. lpp. Lēmumā jaunākie grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2006/782/EK (OV L 328, 24.11.2006., 57. lpp.).

V. RISKA UN KRĪZES PĀRVALDĪBA

V.A. Vispārīgi principi

(112) Laba riska un krīzes pārvaldība ir pamats ilgtspējīgai un konkurētspējīgai lauksaimniecības nozarei Kopienā. Nesen ar Komisijas paziņojumu aizsākās debates par riska un krīzes pārvaldību lauksaimniecībā ([27]). 2005. gadā notikušajās diskusijās Padomē vienprātīgi secināja ([28]), ka uz valsts atbalsta izmantošanu riska un krīzes pārvaldības pasākumiem ir jāattiecas atbilstīgiem Kopienas konkurences noteikumiem. Tāpēc Padome vienojās, ka attiecīgajiem riska pārvaldības līdzekļiem ir jāatbilst noteikumiem, kas izklāstīti Kopienas pamatnostādnēs par valsts atbalstu lauksaimniecības nozarē. Dalībvalstis bija vienisprātis, ka, lai gan svarīgs var būt valsts finansējums, jo īpaši jaunu līdzekļu izstrādāšanai un normālai to izmantošanas uzsākšanai, nozīmīga ir arī kopīga atbildība un tādējādi arī lauksaimniecības produktu ražotāju finansiālais ieguldījums.

(113) Dažiem riska un krīžu veidiem lauksaimniecības nozarē valsts atbalsta piešķiršana var būt atbilstošs atbalsta līdzeklis. Taču vienmēr jāpatur prātā tas, ka dalībvalsts pienākums nav valsts atbalstu patiešām piešķirt. Tādējādi par līdzīgu risku vai krīzi ražotāji vienā dalībvalstī vai reģionā var saņemt atbalstu, kamēr ražotāji citās dalībvalstīs vai reģionos to nesaņem. Šādas atšķirības atbalsta piešķiršanā var izraisīt konkurences traucējumus. Tāpēc tieši tāpat kā attiecībā uz citiem valsts atbalsta veidiem, atļaujot piešķirt valsts atbalstu riska un krīzes pārvaldībai, jāņem vērā tas, ka jānovērš nevajadzīgi konkurences traucējumi. Lai mazinātu konkurences traucējumu draudus un nodrošinātu stimulu riska mazināšanai, jāparedz minimālu ieguldījumu pieprasīšana no ražotājiem par zaudējumiem vai šādu pasākumu izdevumiem, vai arī kādas citas piemērotas līdzdalības pieprasīšana.

(114) Tieši primārajā ražošanā (lauksaimniecībā) iespējami īpaši riski un krīzes, ar ko saskaras lauksaimniecības nozare. Uzņēmumiem, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību, parasti ir daudz labākas iespējas nodrošināties pret riskiem. Tāpēc noteikta veida riska un krīzes atbalsts jāpiešķir tikai primārai ražošanai.

(115) Valsts atbalsts jāpiešķir tikai, lai palīdzētu lauksaimniekiem, kas saskaras ar dažādām grūtībām, lai gan ir pielikuši pietiekamas pūles, lai mazinātu šādus riskus. Valsts atbalsts nedrīkst pamudināt lauksaimniekus uzņemties nevajadzīgu risku. Lauksaimniekiem pašiem jāatbild par sekām, kas radušās no neapdomīgas ražošanas metožu vai produktu izvēles.

([27]) COM(2005) 74.

([28]) Padomes 2005. gada 15. septembra dokuments 11120/05.

(116) Pamatojoties uz šiem apsvērumiem, Komisija pārskatīja pašreizējos riska un krīzes pārvaldības pasākumus, ko var finansēt no valsts atbalsta līdzekļiem. Secinājums, kas radies, veicot šo pārskatīšanu, ir tāds, ka esošo pasākumu kopums ir atbilstošs, bet, ņemot vērā pieredzi, to vajadzētu papildināt. Ņemot vērā vēl nepabeigto visaptverošo Kopienas kompensāciju politikas novērtēšanu un pārskatīšanu dzīvnieku slimību jomā, tiklīdz šī novērtēšana būs pabeigta, tomēr būs jāpārskata V.B.4. apakšnodaļa.

(117) *De minimis* iespējas ([29]) ieviešana 2005. gadā primārajā ražošanā dod dalībvalstīm papildu iespēju ātri un, negaidot Komisijas atļauju, piešķirt minimālo atbalstu. Lauksaimniecības produktu pārstrādes un tirdzniecības uzņēmumu iekļaušana *de minimis* regulā, kura attiecas uz nelauksaimnieciskajiem uzņēmumiem, dod iespēju sniegt atbalstu līdz [EUR 200 000] vienam uzņēmumam trīs finanšu gadu laikā, sniedzot papildu iespējas šādu uzņēmumu atbalstam. Taču ir jābūt skaidram, ka *de minimis* atbalsts nevar atrisināt lielākas ekonomiskās problēmas, ko radījusi krīze. Nozīmīgāks atbalsts sniedzams valsts atbalsta ietvaros, kas nodrošina Komisijas kontroli un nepieļauj konkurences izkropļošanu.

(118) Jāsaprot, ka ar šie valsts atbalsta noteikumi vien nevar nodrošināt vai aizstāt optimālu krīzes pārvaldību. Valsts atbalsts noteiktos apstākļos var to tikai atvieglot. Krīze var iestāties pēkšņi, un ir vajadzīga ātra reakcija. Efektīva krīzes pārvaldība liek dalībvalstīm iepriekš padomāt par to, kādiem valsts atbalsta pasākumiem būtu jābūt pieejamiem. Dalībvalstu ziņā ir pārbaudīt dažādās valsts atbalsta iespējas un laikus izveidot atbalsta shēmas, lai akūtu problēmu gadījumā tos varētu nekavējoties izmantot. Citādi nepieciešamība izveidot kompensēšanas sistēmu, paziņot par to Komisijai un gaidīt Komisijas atļauju var prasīt dārgo laiku, līdz palīdzību varētu piešķirt tiem, kam tā visvairāk vajadzīga.

V.B. Atbalsti, lai kompensētu lauksaimnieciskai ražošanai vai tās pamatlīdzekļiem nodarīto kaitējumu

V.B.1. *Vispārīgi principi*

(119) Lai novērstu konkurences nosacījumu izkropļošanas draudus, Komisija uzskata, ka ir svarīgi nodrošināt, ka, kompensējot lauksaimniekiem lauksaimnieciskās ražošanas zaudējumus, atbalstu izmaksā, cik vien ātri iespējams pēc attiecīgā kaitējuma nodarīšanas. Ja atbalstu pēc attiecīgā atgadījuma izmaksā tikai pēc dažiem gadiem, pastāv patiesi draudi, ka šādam atbalstam būs tādas pašas ekonomiskas sekas kā kārtējo izdevumu finansēšanas atbalstam. Tas īpaši

([29]) Komisijas 2004. gada 6. oktobra Regula (EK) Nr. 1860/2004 par EK Līguma 87. un 88. panta piemērošanu de minimis atbalstam lauksaimniecības un zivsaimniecības nozarē (OV L 325, 28.10.2004., 4. lpp.).

attiecas uz gadījumiem, kad atbalstu pēc sākotnēji nepareizi noformēta pieprasījuma izmaksā ar atpakaļejošu spēku. Tāpēc, ja nav īpaša pamatojuma, kurā, piemēram, minēts atgadījuma raksturs un apmēri vai kaitējuma vēlāk radītās sekas, kuram var būt arī ilgstoša iedarbība, Komisija neapstiprinās atbalsta priekšlikumus, kas iesniegti vairāk nekā trīs gadus pēc notikuma, ne arī tādus, kas jāapmaksā vairāk nekā četrus gadus pēc notikuma.

V.B.2. *Atbalsts, lai kompensētu dabas katastrofu vai ārkārtēju notikumu radītos zaudējumus*

(120) Šī apakšnodaļa attiecas uz visu lauksaimniecības nozari kopumā.

(121) Tā kā Līguma 87. panta 2. punkta b) apakšpunktā iekļautie jēdzieni "dabas katastrofa" un "ārkārtējs notikums" neatbilst vispārējam principam, ka valsts atbalsts nav saderīgs ar 87. panta 1. punktā noteikto kopējo tirgu, Komisija konsekventi paudusi viedokli, ka to interpretācija ir jāierobežo. To ir apstiprinājusi Eiropas Kopienu Tiesa ([30]). Līdz šim Komisija ir piekritusi pie dabas katastrofām pieskaitīt zemestrīces, lavīnas, zemes nogruvumus un plūdus. Lai atvieglotu ātru krīzes pārvaldību, Komisija turpmāk atļaus atbalsta shēmas, lai kompensētu tādu dabas katastrofu, kā zemestrīču, lavīnu, zemes nogruvumu un plūdu, kā arī citu dabas katastrofu radītos zaudējumus, ja var pietiekami precīzi aprakstīt šos jēdzienus.

(122) Pie ārkārtējiem notikumiem, kurus līdz šim atzinusi Komisija, ir pieskaitāmi kari, iekšēji nemieri vai streiki un ar dažām atrunām, kā arī atkarībā no apmēriem, lielākās kodolkatastrofas vai avārijas rūpniecībā un ugunsgrēki, kas rada plašus postījumus. Tajā pašā laikā Komisija neatzīst, ka ugunsgrēks vienā pārstrādes uzņēmumā, uz kuru attiecas parastie apdrošināšanas nosacījumi, būtu uzskatāms par ārkārtēju notikumu. Parasti Komisija neatzīst, ka dzīvnieku vai augu slimību uzliesmojumi ir uzskatāmi par dabas katastrofām vai ārkārtējiem notikumiem. Tomēr vienā gadījumā Komisija ir atzinusi par ārkārtēju notikumu kādu ļoti plašu pilnīgi jaunas dzīvnieku slimības uzliesmojumu. Tā kā pastāv objektīvas grūtības iepriekš paredzēt šādus notikumus, Komisija turpinās katrā atsevišķā gadījumā novērtēt priekšlikumus par atbalstu piešķiršanu atbilstīgi 87. panta 2. punkta b) apakšpunktam, ņemot vērā iepriekšējo pieredzi šajā jomā.

(123) Tiklīdz tiks konstatēta dabas katastrofa vai ārkārtējs notikums, Komisija atļaus piešķirt atbalstu, kompensējot materiālos zaudējumus līdz 100 % apmērā. Atlīdzību parasti aprēķina vienam atbalsta saņēmējam un, lai izvairītos no pārmērīgas kompensācijas, no atbalsta summas jāatskaita visi ienākošie pārskaitījumi, piemēram, ņemot vērā apdrošināšanas polisi. Komisija arī piekritīs atbalstam, lai kompensētu lauksaimniekiem ienākumu zudumu, ko radījusi lauksaimnieciskās ražošanas pamatlīdzekļu iznīcināšana, ja nenotiek pārmērīga kompensācija. Katrā gadījumā saskaņā ar Eiropas Kopienu Tiesas praksi dalībvalstij jāpierāda tieša saistība starp zaudējumiem, ko radījis ārkārtējs notikums, un valsts atbalstu, un jāizdara iespējami precīzāks attiecīgo ražotāju ciesto zaudējumu novērtējums.

V.B.3. *Atbalsts, lai kompensētu lauksaimniekiem zaudējumus, kas rodas nelabvēlīgu laika apstākļu dēļ*

(124) Šī apakšnodaļa attiecas tikai uz atbalstu, kas piešķirts primāriem ražotājiem (lauksaimniekiem).

V.B.3.1. Analīze

(125) Lai noteiktu turpmāko politiku, Komisija jo īpaši ņēma vērā šādus apsvērumus:

(a) Komisija ir konsekventi paudusi uzskatu, ka nelabvēlīgus laika apstākļus, piemēram, salu, krusu, ledu, lietu vai sausumu, nevar uzskatīt par dabas katastrofu 87. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē. Tomēr, ņemot vērā kaitējumu, ko šie notikumi nodara lauksaimnieciskajai ražošanai vai lauksaimnieciskās ražošanas pamatlīdzekļiem, tos var pielīdzināt dabas katastrofām, tiklīdz kaitējuma apmēri ir sasnieguši noteiktu normālas ražošanas slieksni. Kompensācija par šādiem pielīdzinātiem notikumiem veicina lauksaimniecības nozares attīstību un to jāatļauj, pamatojoties uz Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu,

(b) pretēji Komisijas līdzšinējai praksei piemērotāks šķiet kopējais minimālais zaudējumu slieksnis 30 % apmērā no normālas ražošanas visos apgabalos. Tā vietā, lai noteiktu zemāku zaudējumu apjomu mazāk labvēlīgos apgabalos, šķiet piemērotāk būtu šo apgabalu lauksaimnieku ekonomisko vājumu ņemt vērā, paredzot augstāku maksimālo kompensācijas apjomu,

(c) tā kā objektīvu iemeslu dēļ lauksaimnieciskā ražošana ir ļoti dažāda, minimālā sliekšņa saglabāšana ir vajadzīga arī tāpēc, lai nevarētu izmantot laika apstākļus kā ieganstu kārtējo izdevumu finansēšanas atbalsta saņemšanai. Lai nodrošinātu, ka šāds minimālais zaudējumu līmenis patiešām ir sasniegts, un pretēji Komisijas līdzšinējai praksei, minimālais zaudējumu slieksnis tādām daudzgadīgām kultūrām kā augļu koki, arī būtu jāsasniedz pirmajā gadā un nevis vairāku gadu laikā,

(d) ja zaudējumu minimālais slieksnis bija sasniegts, Komisija līdz šim piekrita, ka kompensāciju maksā arī par zaudējumu pirmajiem 30 %. Šī sistēma radīja

([30]) Sk. 2004. gada 11. novembra spriedumu lietā C-73/03 *Spānija pret Komisiju*, 37. punkts; 2006. gada 23. februāra spriedumu lietā C-346/03 un C-529/03 *Giuseppe Atzeni un citi*, 79. punkts.

paradoksālu situāciju, ka lauksaimnieks normālos apgabalos, kuram bija zaudējumi 29 % apmērā nesaņēma nekādu kompensāciju, bet lauksaimnieks, kam bija zaudējumi 30 % apmērā, varēja saņemt 30 % kompensāciju. Šī sistēma nevar pietiekami stimulēt lauksaimniekus darīt visu iespējamo, lai samazinātu zaudējumus. Tieši pretēji, pastāv ekonomisks stimuls sasniegt minimālo zaudējumu slieksni, kas dod tiesības uz kompensāciju. Šādi stimuli ir jāsamazina, ieviešot noteikumu, ka daļa no zaudējumiem vienmēr ir jāsedz lauksaimniekam,

(e) lai turpmāk uzlabotu riska pārvaldību, lauksaimnieki jāmudina apdrošināt visu, ko vien ir iespējams. Tāpēc no kāda noteikta brīža kompensācija par sliktiem laika apstākļiem jāsamazina attiecībā uz tiem lauksaimniekiem, kas nav apdrošinājuši attiecīgo produktu. Tikai tad, ja dalībvalsts var pārliecinoši pierādīt, ka, neskatoties uz visām pietiekami pieliktām pūlēm, apdrošināšana attiecīgajam notikuma veidam vai produktam nav pieejama, Komisija varētu neizvirzīt šādu prasību,

(f) ūdens nepietiekamība var aizvien biežāk kļūt par noteicošo lauksaimnieciskās ražošanas iezīmi noteiktās Kopienas daļās. Lai mazinātu sausuma ietekmi, lauksaimniekiem un dalībvalstīm ir aktīvi jāveicina laba ūdens apgāde. Tāpēc nekāda kompensācija par sausumu nav pieļaujama dalībvalstīs, kas pilnībā nav īstenojušas Direktīvas 2000/60/EK 9. pantu attiecībā uz lauksaimniecību, un nenodrošina, ka pilnībā tiek segti izdevumi par lauksaimniecībai sniegtajiem ūdens apgādes pakalpojumiem,

(g) tāpat kā līdz šim, kompensācijas par sliktiem laika apstākļiem jāpiešķir tikai primāriem ražotājiem (lauksaimniekiem). Uzņēmumiem, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību, sliktus laika apstākļus jāuzskata par parastu komercdarbības risku. Ja šādiem uzņēmumiem nelabvēlīgi laika apstākļi izraisa ekonomiskas grūtības, tos var atbalstīt, piešķirot glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu,

(h) pretēji savai praksei un lai atvieglotu ātru krīzes pārvaldību, Komisijai jāatļauj atbalsta shēmas, neprasot vispirms iesniegt datus par zaudējumiem; taču dalībvalstīm par attiecīgajiem sliktajiem klimatiskajiem apstākļiem jāiesniedz atbilstoša dokumentācija gada ziņojumu formā.

V.B.3.2. Politika

(126) Komisija atzīs, ka atbalsts, lai kompensētu lauksaimniekiem zaudējumus, kas rodas nelabvēlīgu laika apstākļu dēļ, ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst visiem [jaunās atbrīvojumu regulas 11. panta] nosacījumiem.

(127) Lai Komisija varētu novērtēt šādas atbalsta shēmas, paziņojumos par atbalsta pasākumiem, kompensējot nelabvēlīgu laika apstākļu radītos zaudējumus, jāiekļauj attiecīgie meteoroloģiskie dati. Saskaņā ar [jaunās atbrīvojumu regulas 20. panta 3. punkta] pēdējā teikuma prasībām, šādu informāciju kopā ar gada ziņojumu var iesniegt arī vēlāk.

(128) Komisija neiebildīs pret alternatīvām vidējās produkcijas aprēķinu metodēm, arī pret reģionāliem atsauces rādītājiem, ar noteikumu, ka tā var pārliecināties par šo rādītāju reprezentativitāti un par to, ka šo rādītāju pamatā nav pārmērīgi augsts ražas novērtējums. Ja sliktie klimatiskie apstākļi ir vienādi skāruši lielu teritoriju, atbalsta maksājumus var pamatot ar caurmēra zaudējumiem, ja tie ir reprezentatīvi un ja rezultātā neviens saņēmējs nesaņem pārmērīgu kompensāciju.

(129) Parasti šajā apakšnodaļā paredzēto atbalstu drīkst izmaksāt tikai lauksaimniekam vai arī ražotāju organizācijai, kuras biedrs viņš ir, un šajā gadījuma atbalsta summa nedrīkst pārsniegt lauksaimniekam faktiski radušos zaudējumus.

(130) Par zaudējumiem, kas radušies no 2010. gada 1. janvāra, Komisija atkāpsies no [jaunās atbrīvojumu regulas 11. panta 8. punkta] nosacījumiem tikai tad, ja dalībvalsts varēs pārliecinoši parādīt, ka, neskatoties uz visām saprātīgām pūlēm, attiecīgajā dalībvalstī vai reģionā statistiski visbiežāko ar klimatu saistīto risku apdrošināšana laikā, kad tika nodarīts kaitējums, nebija pieejama.

V.B.4. *Atbalsts dzīvnieku un augu slimību apkarošanai*

(131) Šī apakšnodaļa attiecas tikai uz atbalstu, kas piešķirts primāriem ražotājiem (lauksaimniekiem). Ņemot vērā vēl notiekošo visaptverošo Kopienas kompensāciju politikas novērtēšanu un pārskatīšanu dzīvnieku slimību jomā tomēr tiklīdz šī novērtēšana būs pabeigta, attiecīgo apakšnodaļu vajadzēs pārskatīt.

V.B.4.1. Analīze

(132) Lai noteiktu turpmāko politiku, Komisija jo īpaši ņēma vērā šādus apsvērumus:

(a) ja lauksaimnieks dzīvnieku slimības dēļ zaudē dzīvniekus, vai viņa kultūraugus apdraud augu slimības, to saskaņā ar Līgumu parasti neuzskata par dabas katastrofu vai ārkārtēju notikumu. Šajos gadījumos atbalstu zaudējumu kompensēšanai, kā arī atbalstu turpmāku zaudējumu novēršanai var piešķirt tikai Komisija, pamatojoties uz Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, kurā paredzēts, ka atbalstu, kas veicina

dažu darbības veidu paplašināšanu, var uzskatīt par saderīgu ar kopējo tirgu, ja tas neietekmē tirdzniecības nosacījumus tādā mērā, ka tas ir pretrunā kopējām interesēm;

(b) saskaņā ar iepriekš minētajiem principiem Komisija uzskata, ka atbalsta piešķiršanu lauksaimniekiem, lai kompensētu zaudējumus, kas radušies dzīvnieku vai augu slimību dēļ, var apstiprināt tikai kā daļu no konkrētas Kopienas, valsts vai reģiona programmas, kuras mērķis ir veikt attiecīgās slimības profilaksi, uzraudzību un apkarošanu. Atbalsts, ar ko tikai kompensē lauksaimniekiem nodarītus zaudējumus, nemēģinot risināt šo problēmu pašos pamatos, ir uzskatāms par tādu kārtējo izdevumu finansēšanas atbalstu, kas nav saderīgs ar kopējo tirgu. Tādēļ Komisija izvirzīs prasību, lai Kopienas vai dalībvalstu normatīvos vai administratīvos aktos būtu iekļauti noteikumi, kas uzliek valstu kompetentajām iestādēm pienākumu cīnīties ar attiecīgo slimību, organizējot tās apkarošanas pasākumus, jo īpaši ar obligātiem pasākumiem, kas paredz kompensāciju, vai sākotnēji ieviešot brīdināšanas sistēmu, vajadzības gadījumā paredzot arī atbalstu, lai mudinātu cilvēkus brīvprātīgi piedalīties profilakses pasākumos ([31]). Tādējādi šādus atbalsta pasākumus var veikt tikai attiecībā uz slimībām, kuru apkarošanā iesaistās valsts iestādes, un nevis tad, kad atbildība par tiem būtu jāuzņemas pašiem lauksaimniekiem;

(c) šo atbalsta pasākumu mērķis ir:

(i) vai nu preventīvs, paredzot kontrolpārbaudes vai analīzes, slimību pārnēsātāju iznīcināšanu, dzīvnieku profilaktisku vakcinēšanu un kultūraugu apstrādi, kā arī mājdzīvnieku un kultūraugu profilaktisku iznīcināšanu,

(ii) vai kompensējošs, ja slimos mājdzīvniekus un kultūraugus iznīcina pēc valsts iestāžu rīkojuma vai ieteikuma, kā arī, ja mājdzīvnieki iet bojā pēc vakcinēšanas vai citiem pasākumiem, kas veikti pēc kompetento iestāžu ieteikuma vai rīkojuma,

(iii) vai apvienots, paredzot atbalsta piešķiršanu slimību radīto zaudējumu kompensēšanai, ar nosacījumu, ka atbalsta saņēmējs apņemas turpmāk veikt valsts iestāžu noteiktos profilakses pasākumus;

(d) lai uzlabotu riska pārvaldību jāņem vērā, vai lauksaimnieka rīcība (piemēram, ražošanas metodes izvēle) ir veicinājusi palielinātu saslimšanas iespējamību;

(e) tāpat kā iepriekš, kompensācija par dzīvnieku un augu slimībām jāpiešķir tikai primāriem ražotājiem (lauksaimniekiem). Uzņēmumiem, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību, šādu slimību ietekmi uz to uzņēmējdarbību jāuzskata par parastu uzņēmējdarbības risku. Ja šādiem uzņēmumiem dzīvnieku un augu slimības rada ekonomiskas grūtības, tos var atbalstīt, piešķirot glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu. Lauksaimniecības produktu pārstrādes un tirdzniecības uzņēmumu iekļaušana *de minimis* regulā, kas attiecas uz uzņēmumiem, kuri nav saistīti ar lauksaimniecību, radot iespēju piešķirt atbalstu līdz EUR 200 000 vienam uzņēmumam trīs budžeta gadu laikā, sniedz papildu iespējas šādu uzņēmumu atbalstam;

(f) attiecībā uz atbalstu par transmisīvās sūkļveida encefalopātijas (TSE) izmeklējumiem, tika ņemti vērā šādi apsvērumi:

(i) izmeklējumus veic, lai novērstu TSE izplatīšanos; tā ir slimība, par kuru ir īpašas bažas no cilvēku veselības aizsardzības viedokļa,

(ii) vismaz attiecībā uz liellopu kaušanu pastāv konkurences traucējumu draudi, ko rada atšķirīgais valsts piešķirtā atbalsta apjoms. Taču vairums dalībvalstu pašreiz piešķir kādu valsts atbalstu. Dalībvalstīs ir atšķirīgas TSE testu cenas. Lai samazinātu konkurences traucējumu risku, ko varētu radīt atbalsts, kas piešķirts transmisīvās sūkļveida encefalopātijas izmeklējumiem liellopiem, kas nokauti cilvēku patēriņam, un lai veicinātu lētāku izmeklējumu izveidošanu, atbalstu būtu jāierobežo līdz EUR 40, kas aptuveni atbilst izdevīgākajai Kopienā pašlaik piedāvātajai izmeklējumu cenai,

(iii) pastāv bažas, ka, ja lauksaimniekiem liks maksāt par nobeigušos dzīvnieku izmeklēšanu, daži varētu mēģināt izvairīties no pārbaudēm, nelikumīgi likvidējot nobeigušos dzīvniekus, samazinot ticamību statistikas datiem un radot draudus veselībai,

(iv) attiecībā uz tādiem mazvērtīgiem dzīvniekiem kā aitas un kazas, transmisīvās sūkļveida encefalopātijas izmeklējumu cena var būt lielāka par paša dzīvnieka vērtību. Liekot īpašniekiem maksāt par izmeklējumiem, var rasties draudi, ka šādus dzīvniekus laiž tirgū, neizdarot izmeklējumus, un tas vēl vairāk samazina pieejamos datus,

([31]) Ja dzīvnieku vai augu slimības ir izraisījuši nelabvēlīgi laika apstākļi, Komisija novērtēs atbalsta pasākumu saskaņā ar iepriekš V.B.3. apakšnodaļā minētajiem noteikumiem, un šīs prasības netiks piemērotas.

(v) gan nobeigušos dzīvnieku, gan mazvērtīgo dzīvnieku gadījumā atbalsta piešķiršana rada mazākus konkurences traucējumu draudus nekā atbalsts par nokautiem dzīvniekiem;

(g) attiecībā uz atbalstu par dzīvniekiem, kas ir nobeigušies, tika ņemti vērā šādi apsvērumi:

(i) dzīvnieku nobeigšanās lopkopībā ir parasta parādība un tāpēc uzskatāma par normālu ražošanas izdevumu daļu,

(ii) princips "piesārņotājs maksā" ([32]) paredz, ka ražotāji ir galvenie atbildīgie par nobeigušos dzīvnieku likvidēšanu un ar to saistīto izmaksu segšanu,

(iii) atbalsta piešķiršana atkritumu likvidēšanai var neatbilst lauksaimniecībā piemērotajam principam, ka atbalsts piešķirams tikai par tādu rīcību, kas ir vairāk nekā tikai laba lauksaimniecības prakse. Kopienas tiesību aktos, kas ir daļa no labas lauksaimniecības prakses, paredzēta atbilstoša nobeigušos dzīvnieku likvidācija,

(iv) nobeigušos dzīvnieku likvidācijas izmaksas var būt lielas, jo īpaši tad, ja tādu smagu nobeigušos dzīvnieku kā liellopu vai zirgu līķi ir jāsavāc no attālām vietām,

(v) ir grūti pārbaudīt, ko lauksaimnieki dara ar dzīvniekiem, kas ir nobeigušies. Pastāv risks, ka tos likvidē nelikumīgi, nopietni apdraudot veselību,

(vi) ja dzīvniekiem, kas ir nobeigušies, ir jāizdara TSE izmeklējumi, to nekontrolēta likvidācija, lai izvairītos no izmeklējumu izmaksām, varētu sagādāt papildu grūtības, jo šiem dzīvniekiem nav veikti izmeklējumi, lai gan varbūt tieši šos dzīvniekus būtu vajadzējis izmeklēt, lai nodrošinātu uzticamus statistikas datus par transmisīvo sūkļveida encefalopātiju,

(vii) konkurences traucējumu iespēju, ko rada valsts atbalsts par nobeigušos dzīvnieku likvidāciju, uzskata par relatīvi nelielu,

(viii) valsts atbalsts būtu apstiprināms tikai par dzīvniekiem, kas nobeigušies saimniecībās, bet nevis kādā citā vietā, piem., kautuvēs, kur ir vieglāk kontrolēt, vai notiek atbilstoša nobeigušos dzīvnieku likvidācija,

(ix) ja dzīvniekus izbrāķē un nokauj slimības dēļ, pamatojoties uz valsts iestāžu rīkojumu, kompensāciju lauksaimniekam turpina pārbaudīt un apstiprināt saskaņā ar vispārīgajiem V.B.4. apakšnodaļā izklāstītiem noteikumiem par kompensāciju dzīvnieku slimības radītiem zaudējumiem. Attiecībā uz TSE Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Regulas (EK) Nr. 999/2001, ar ko paredz noteikumus dažu transmisīvo sūkļveida encefalopātiju profilaksei, kontrolei un apkarošanai ([33]), 13. panta 4. punkts noteikts, ka "īpašniekiem nekavējoties atlīdzina zaudējumus, kas radušies, nokaujot dzīvniekus vai iznīcinot dzīvnieku izcelsmes produktus saskaņā ar 12. panta 2. punktu un šā panta 1. punkta a) un c) apakšpunktu";

(h) attiecībā uz atbalstu par kautuvju atkritumiem ir ņemti vērā šādi apsvērumi:

(i) kautuvju atkritumi ir jebkuri atkritumi, kas rodas kautuvēs, izcirstuvēs vai gaļas veikalos, tostarp jo īpaši dzīvnieku izcelsmes blakusprodukti, kas iekļauti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1774/2002, ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, kuri nav paredzēti cilvēku uzturam ([34]), 1., 2. un 3. kategorijā,

(ii) kautuvju atkritumu aizvākšana un iznīcināšana rada lielākos izdevumus kautuvēm un sadales uzņēmumiem (un to klientiem, ja viņi ir atbildīgi par to),

(iii) princips "piesārņotājs maksā" paredz, ka atkritumu ražotāji ir galvenie atbildīgie par to likvidāciju un ar to saistīto izmaksu segšanu,

(iv) valsts atbalsta piešķiršana šim nolūkam var radīt nopietnus konkurences traucējumus,

(v) kontrole parasti nodrošina atbilstīgu kautuvju atkritumu apstrādi,

(vi) lielākā daļa dalībvalstu ir vienisprātis, ka izdevumus par kautuvju atkritumu aizvākšanu sedz tie uzņēmēji, kas par to ir atbildīgi,

(vii) tāpēc šķiet ir lietderīgi izslēgt valsts atbalstu par izdevumiem par kautuvju atkritumu likvidāciju vai par citiem kautuvju uzņēmējdarbības izdevumiem. Valsts atbalstu investīcijām, kas veiktas saistībā ar kautuvju atkritumu iznīcināšanu, pārbaudīs saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem par atbalstu investīciju veikšanai.

([32]) EK 174. panta 2. punkts. Attiecībā uz valsts atbalstu jo īpaši sk. "Kopienas pamatnostādņu par valsts atbalstu lauksaimniecības nozarē" 5. iedaļu un "Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai"(OV C 37, 3.2.2001., 3. lpp.).

([33]) OV L 147, 31.5.2001., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1041/2006 (OV L 187, 8.7.2006., 10. lpp.).

([34]) OV L 273, 10.10.2002., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 208/2006 (OV L 36, 8.2.2006., 25. lpp.).

V.B.4.2. Politika

(133) Komisija atzīs, ka valsts atbalsts dzīvnieku un augu slimību apkarošanai ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst visiem [jaunās atbrīvojumu regulas 10. panta] nosacījumiem.

(134) Komisija atzīs, ka valsts atbalsts attiecībā uz TSE testiem un dzīvniekiem, kas ir nobeigušies, ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst [jaunās atbrīvojumu regulas 16. pantam].

(135) Attiecībā uz dzīvniekiem, kas ir nobeigušies, un kautuvju atkritumiem Komisija neatļaus šādu valsts atbalstu:

(a) atbalstu par dzīvniekiem, kas ir nobeigušies, kurš piešķirts uzņēmumiem, kas nodarbojas ar pārstrādi un tirdzniecību,

(b) atbalstu par izdevumiem par kautuvju to atkritumu likvidāciju, kuri radušies pēc šo pamatnostādņu stāšanās spēkā.

(136) Ja atbalstu piešķir saskaņā ar Kopienas un/vai valsts un/vai reģionālajām atbalsta shēmām, Komisija prasīs pierādījumus, ka dažādu shēmu uzkrāšanās dēļ nepastāv pārmērīgas kompensācijas iespēja. Ja Kopienas atbalsts ir apstiprināts, būtu jānorāda attiecīgā Komisijas lēmuma datums un atsauces.

(137) Komisija atļaus šādu valsts atbalstu tikai lauksaimniekiem.

V.B.5. *Atbalsts apdrošināšanas prēmiju izmaksai*

(138) Šī apakšnodaļa attiecas tikai uz atbalstu, kas piešķirts primāriem ražotājiem (lauksaimniekiem).

V.B.5.1. Analīze

(139) Lai noteiktu turpmāko politiku, Komisija jo īpaši ņēma vērā šādus apsvērumus:

(a) daudzos gadījumos apdrošināšana ir visnoderīgākais pasākums labai riska un krīzes pārvaldībai. Tāpēc un arī ņemot vērā bieži vien nelielās lauksaimnieku finansēšanas iespējas, Komisija pozitīvi vērtē valsts atbalstu primāro ražotāju (lauksaimnieku) apdrošināšanai,

(b) lieliem uzņēmumiem un uzņēmumiem, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību, jāspēj pašiem apmaksāt apdrošināšanas izdevumus. Šādiem uzņēmumiem nav apstiprināms valsts atbalsts apdrošināšanas prēmijām,

(c) pieredze ir parādījusi, ka nav nepieciešams apvienot apdrošināšanu pret dzīvnieku un augu slimībām ar apdrošināšanu pret katastrofām un tamlīdzīgiem notikumiem. Dalībvalstīm jāļauj arī piešķirt valsts atbalstu tikai par apdrošināšanu pret dzīvnieku un augu slimībām. Taču diferenciācija attiecībā uz maksimālo atbalsta intensitāti, kuras pamatā ir riska(-u) segums, būtu jāsaglabā.

V.B.5.2. Politika

(140) Komisija atzīs, ka atbalsts apdrošināšanas prēmiju maksāšanai, ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst visiem [jaunās atbrīvojumu regulas 12. panta] nosacījumiem.

(141) Komisija katrā atsevišķā gadījumā izskatīs citus atbalsta pasākumus saistībā ar apdrošināšanu pret dabas katastrofām un ārkārtējiem notikumiem, jo īpaši pārapdrošināšanas shēmas un citus atbalsta pasākumus ražotāju atbalstam īpaši apdraudētos apgabalos.

(142) Komisija neapstiprinās valsts atbalstu apdrošināšanas prēmijām lieliem uzņēmumiem un uzņēmumiem, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību.

V.C. **Atbalsts ražošanas, pārstrādes un tirdzniecības jaudu slēgšanai**

V.C.1. *Analīze*

(143) Komisijai ir labvēlīga attieksme pret atbalsta shēmām ražošanas jaudu slēgšanai lauksaimniecības nozarē, ja vien tās saskan ar Kopienas pasākumiem attiecībā uz ražošanas jaudu samazināšanu un ja tiek ievēroti daži nosacījumu, proti:

(a) atbalstam jābūt saskaņā ar attiecīgās nozares vispārējām interesēm,

(b) tajā jāparedz atbalsta saņēmēja līdzdalība,

(c) jāizslēdz varbūtība, ka atbalstu izmanto uzņēmumu glābšanai vai pārstrukturēšanai,

(d) nedrīkst pieļaut pamatkapitāla vērtības un plānoto ienākumu zuduma pārmērīgu kompensāciju.

V.C.2. *Politika*

(144) Komisija atzīs, ka atbalsts jaudas slēgšanai ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst šādiem nosacījumiem:

(a) ir jāpierāda, ka atbalsts ir visas nozares interesēs. Ja nav jaudas pārpalikuma, un ir skaidrs, ka ražošanas jaudas, lai gan atbilst visiem spēkā esošajiem standartiem un citā nolūkā netiktu slēgtas, ir samazinātas tādu

dzīvnieku vai cilvēku veselības, sanitāro vai vides aizsardzības iemeslu dēļ kā vispārējo dzīvnieku blīvuma samazināšana, tas būs pietiekams pierādījums tam, ka šis nosacījums ir ievērots,

(b) pārējos gadījumos atbalsts jāpiešķir tikai par ražošanas jaudu slēgšanu nozarēs, kurās valsts vai reģionālā līmenī patiešām ir jaudas pārpalikums. Šajos gadījumos ir pamats uzskatīt, ka tirgus spēku ietekmē galu galā notiks vajadzīgā strukturālā pielāgošanās. Tādēļ atbalstu sakarā ar jaudas samazinājumu var atbalstīt tikai tad, ja to paredz nozares pārstrukturēšanas programma, kurai ir noteikti mērķi un konkrēts grafiks. Komisija turpmāk neatbalstīs atbalsta shēmas, kuru ilgums ir neierobežots, jo, kā rāda pieredze, tās var aizkavēt vajadzīgās izmaiņas,

(c) lai nodrošinātu ātru ietekmi uz tirgu, tādu atbalsta shēmu, kuru mērķis ir slēgt ražošanas jaudu pārpalikumu, darbības ilgumu parasti vajadzētu ierobežot līdz periodam, kas nav ilgāks par sešiem mēnešiem dalības pieteikumu savākšanai, un vēl 12 mēnešiem faktiskajai slēgšanai,

(d) Komisija patur tiesības noteikt atbalsta apstiprināšanas nosacījumus,

(e) nedrīkst piešķirt atbalstu, kas var negatīvi ietekmēt tirgus kopējās organizācijas mehānismus. Atbalsta shēmas, kas skar nozares, uz kurām attiecas ražošanas ierobežojumi vai kvotas, novērtē, izskatot katru gadījumu atsevišķi,

(f) šajā procesā ir aktīvi jāiesaistās atbalsta saņēmējam. Parasti šī līdzdalība paredz pieņemt galīgu un neatsaucamu lēmumu demontēt vai galīgi slēgt attiecīgās ražošanas jaudas. Tas nozīmē, ka attiecīgais uzņēmums pilnīgi slēdz visas jaudas vai, ja uzņēmumam ir vairākas ražotnes, slēdz atsevišķu ražotni. No atbalsta saņēmēja jāsaņem juridiski saistošs apliecinājums tam, ka ražošanas jaudu slēgšana ir galīga un neatgriezeniska un ka saņēmējs nekur citur neuzsāks šo darbību. Šīs saistības attiecas arī uz jebkuru turpmāko attiecīgās jaudas pircēju,

(g) tikai uz lauksaimniekiem, kas faktiski nodarbojas ar ražošanu, un tikai attiecībā uz ražošanas jaudām, kas faktiski ir bijušas pastāvīgā lietošanā pēdējos piecus gadus pirms slēgšanas, var attiecināt ražošanas jaudas slēgšanas shēmas. Tomēr atbalstu nedrīkst piešķirt gadījumos, ja ražošanas jaudas jau ir galīgi slēgtas vai to slēgšana ir nenovēršama, un tas neparedz atbalsta pretendenta līdzdalību;

(h) lai novērstu augsnes eroziju un citu negatīvu ietekmi uz vidi, atklātu lauksaimniecības zemi vai augļu dārzus, kuros nenotiek ražošana, principā ir jāapmežo tā, lai nodrošinātu, ka tiks novērsta negatīva ietekme uz vidi. Pretējā gadījumā atklātu lauksaimniecības zemi vai augļu dārzus drīkst atkal izmantot pēc 15 gadiem pēc faktiskās jaudas slēgšanas. Līdz tam laikam šādu lauksaimniecības zemi vai augļu dārzus jāsaglabā labā lauksaimnieciskā un vides stāvoklī saskaņā ar 5. pantu Regulā (EK) Nr. 782/2003 un piemērojot attiecīgus īstenošanas noteikumus. To iekārtu slēgšana, uz kurām attiecas Padomes 1996. gada 24. septembra Direktīva 96/61/EEK par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli ([35]), veic saskaņā ar minētās direktīvas 3. pantu, kurā noteikts, ka tiek veikti pasākumi, kas vajadzīgi piesārņojuma riska novēršanai un iekārtas ekspluatācijas vietas sakārtošanai atbilstīgā stāvoklī,

(i) lai nodrošinātu to, ka rīcībā esošais valsts atbalsts, sasniedz maksimālu ietekmi uz pastāvošajām ražošanas jaudām, dalībvalstij ir jānodrošina, lai uz to būtu tiesības tikai uzņēmumiem, kas izpilda obligāto standartu minimumu, un lai tiktu izslēgti tie uzņēmumi, kas neizpilda šos standartus un kam ražošana būtu jāaptur jebkurā gadījumā,

(j) jāpastāv iespējai nepieļaut to, ka atbalstu piešķir par grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanu vai pārstrukturēšanu. Tāpēc, ja atbalsta pretendentam ir finansiālas grūtības, atbalstu vērtēs saskaņā ar Kopienas pamatnostādnēm par grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanu un pārstrukturēšanu,

(k) šai shēmai ar vienādiem nosacījumiem jābūt pieejamai visiem saimnieciskās darbības veicējiem attiecīgajā nozarē. Lai sasniegtu maksimālo ietekmi, dalībvalstij būtu jāizmanto pārskatāma sistēma attiecībā uz konkursuzaicinājumu, kas publiski aicinātu visus potenciāli ieinteresētos ražotājus piedalīties. Tajā pašā laikā shēmas organizācija būtu jāpārvalda tā, lai konkurenci kropļojošas vienošanās vai saskaņotas darbības starp iesaistītajiem uzņēmumiem nebūtu ne nepieciešamas, ne arī atvieglotas,

(l) stingri jāraugās, lai atbalsta summā būtu ietverta tikai kompensācija par aktīvu vērtības zudumu – ko aprēķina pēc aktīvu pašreizējās pārdošanas vērtības – kā arī stimulējošs maksājums, kas nedrīkst pārsniegt 20 % no aktīvu vērtības. Kompensāciju var piešķirt arī par ražošanas jaudas slēgšanas izdevumiem un apme-

([35]) OV L 257, 10.10.1996., 26. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 166/2006 (OV L 33, 4.2.2006., 1. lpp.).

žošanas izdevumiem. Atbalstu var arī izmaksāt, lai kompensētu obligātās sociālās izmaksas, kas rodas, piemērojot šo shēmu,

(m) tā kā šo atbalsta pasākumu mērķis ir pārstrukturēt attiecīgo nozari par labu saimnieciskās darbības veicējiem, kuri turpina aktīvi darboties šajā nozarē, un lai samazinātu jebkuru potenciālu konkurences traucējumu risku, kā arī pārmērīgas kompensācijas draudus, Komisija uzskata, ka vismaz puse no šā atbalsta izmaksām būtu jāsedz no nozares pārstāvju iemaksām. Tas nozīmē, ka nozarei ir jāsedz vismaz 50 % no faktiskajiem valsts izdevumiem, ko radījusi šīs shēmas īstenošana. Šo prasību nepiemēro, ja ražošanas jaudas slēdz higiēnas vai vides aizsardzības apsvērumu dēļ,

(n) ja dalībvalsts ievieš shēmu jaudas slēgšanai, tai ir jāapņemas nepiešķirt valsts atbalstu jaunu ražošanas jaudu izveidošanai attiecīgajā nozarē piecus gadus pēc jaudas slēgšanas programmas beigām.

V.D. Atbalsts grūtībās nokļuvušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai

(145) Atbalstus grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai lauksaimniecības nozarē novērtēs saskaņā ar spēkā esošajām Kopienas pamatnostādnēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai ([36]).

VI. CITI ATBALSTA VEIDI

VI.A. Atbalsts nodarbinātībai

VI.A.1. *Analīze*

(146) Kopš 2002. gada atbalsts nodarbinātībai lauksaimniecības nozarē ir ietverts Komisijas 2002. gada 12. decembra Regulā (EK) Nr. 2204/2002 par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 87. un 88. panta piemērošanu attiecībā uz valsts atbalstu nodarbinātībai ([37]). Minētajā regulā izklāstītie noteikumi nosaka saskaņotu sistēmu šādam atbalstam. Atbalsts nodarbinātībai, kas piešķirams tikai lauksaimniecības nozarei, bet kas atbilst visiem citiem minētās regulas nosacījumiem, netiek atbrīvots. Ņemot vērā lauksaimniecības nozares un, jo īpaši, primārās ražošanas specifiku, dalībvalstis var būt ieinteresētas ieviest īpašas atbalsta shēmas nodarbinātībai lauksaimniecības nozarē. Tiktāl, cik šāds atbalsts ir pieejams visai lauksaimniecības nozarei, neierobežojot atbalstu tikai uz dažiem produktiem, ieguvums no šāda atbalsta, šķiet, joprojām atsvērtu konkurences traucējumu draudus, ko rada šāda pieeja.

VI.A.2. *Politika*

(147) Komisija atzīs valsts atbalstu nodarbinātībai lauksaimniecības nozarē par saderīgu ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst visiem Regulas (EK) Nr. 2204/2002 1. un 2. punkta, kā arī 4. līdz 9. punkta nosacījumiem. Atbalsts, ko piešķir vienīgi lauksaimniecības nozarei, ir apstiprināms saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem.

VI.B. Atbalsts pētniecībai un attīstībai

(148) Atbalstu pētniecībai un attīstībai lauksaimniecības nozarē pārbaudīs pēc kritērijiem, kas noteikti Kopienas nostādnēs par valsts palīdzību pētniecībai un attīstībai ([38]), ieskaitot papildu atbalsta iespēju pētniecībai lauksaimniecības nozarei.

VI.C. Horizontālie atbalsta līdzekļi, kas piemērojami lauksaimniecības nozarei

(149) Papildinot iepriekš minēto, jāvērš uzmanība uz to, ka bez iepriekš aprakstītajiem atbalsta dokumentiem un noteikumiem, lauksaimniecības nozarē piemēro arī šādus noteikumus attiecībā uz atbalsta definēšanu un atbalsta saderīgumu ar Līgumu:

(a) Komisijas 2001. gada 21. janvāra Regula (EK) Nr. 68/2001 par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu mācību atbalstam ([39]),

(b) Komisijas Paziņojums par valsts atbalstu un riska kapitālu ([40]),

(c) Komisijas Paziņojums par EK līguma 87. un 88. punkta piemērošanu valsts atbalstam garantiju veidā ([41]),

(d) Kopienas nostādnes valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu ([42]),

(e) Komisijas 2005. gada 28. novembra Lēmums 2005/842/EK par EK līguma 86. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi ([43]),

([36]) OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.

([37]) OV L 337, 13.12.2002., 3. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1040/2006 (OV L 187, 8.7.2006., 8. lpp.).

([38]) OV C 45, 17.2.1996., 5. lpp., kurās vēlāk izdarīti grozījumi attiecībā uz to piemērošanu lauksaimniecības nozarē, OV C 48, 13.2.1998., 2. lpp.; no 1.1.2007. paredzēts aizstāt ar jaunām nostādnēm.

([39]) OV L 10, 13.1.2001., 20. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1040/2006 (OV L 187, 8.7.2006., 8. lpp.).

([40]) OV C 235, 21.8.2001., 3. lpp.

([41]) OV C 71, 11.3.2000., 14. lpp.

([42]) OV C 297, 29.11.2005., 4. lpp.

([43]) OV L 312, 29.11.2005., 67. lpp.

(f) Komisijas 1980. gada 25. jūnija Direktīva 80/723/EEK par dalībvalstu un publisku uzņēmumu finansiālo attiecību pārskatāmību ([44]),

(g) Komisijas Paziņojums par valsts atbalsta elementiem, publiskajām iestādēm pārdodot zemi un ēkas ([45]),

(h) Komisijas Paziņojums par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pasākumiem, kas saistīti ar tiešajiem nodokļiem uzņēmējdarbībai ([46]),

(i) Līguma 92. un 93. [tagadējā 87. un 88.] panta piemērošana valsts kapitāla daļām ([47]).

(150) Ja kāds no šiem atbalsta dokumentiem tiks pārskatīts, Komisija plāno paturēt spēkā savu politiku attiecībā uz lauksaimniecības iekļaušanu, ja vien neradīsies pārliecinoši iemesli lauksaimniecības nozarei paredzēt īpašu pieeju.

(151) Attiecībā uz EK līguma 86. panta 2. punkta piemērošanu lauksaimniecības nozarei, jāvērš uzmanība uz to, ka Komisija vienmēr ir uzskatījusi, ka uzņēmumus, kas ražo un tirgo produktus, kuri ietilpst Līguma I pielikumā darbības jomā, un uz ko attiecas kopējā tirgus organizācijā, nevar uzskatīt par uzņēmumiem, kuriem uzticēta vispārējas ekonomiskas nozīmes pakalpojumu sniegšana Līguma 86. panta 2. punkta nozīmē ([48]).

VI.D. **Atbalsts lauksaimniecības produktu reklāmai**

VI.D.1. *Analīze*

(152) Lai noteiktu turpmāko politiku, Komisija jo īpaši ņēma vērā šādus apsvērumus:

(a) "reklāma" šajā apakšnodaļā ir jebkāda darbība, kuras mērķis ir pamudināt uzņēmumus vai patērētājus pirkt attiecīgo produktu. Tajā ietilpst visi materiāli, kurus izdala tieši patērētājiem tā paša iemesla dēļ, arī reklamēšanas darbības, kas vērstas uz patērētājiem tirdzniecības vietā,

(b) no otras puses, tādus noieta veicināšanas pasākumus kā zinātnisko atziņu izplatīšana plašai sabiedrībai, tirdzniecības gadatirgu un izstāžu organizēšana un dalība šādās un līdzīgās sabiedrisko attiecību izpausmēs, tostarp aptaujās un tirgus pētījumos, neuzskata par reklāmu; ja vien izdevumi uzskatāmi par atbilstīgiem atbalstam saskaņā ar šīm pamatnostādnēm, konkrēti IV.K apakšnodaļā, piemēro attiecīgās apakšnodaļas noteikumus; šajā sakarā darbības, kas saistītas ar dalību forumos, kuros uzņēmumi un konkurenti dalās ar zināšanām, izstādēs un gadatirgos, kā arī zinātnes atziņu popularizēšanu un faktu materiālu par kvalitātes sistēmām neuzskata par reklāmu, bet par tehnisku atbalstu;

(c) vispārīgas informācijas sniegšanu par pārtikas produktu (piemēram, augļu) vērtību bez nolūka mudināt klientus produktu pirkt neuzskata par reklāmu, jo tā neietekmē ražotājus tieši;

(d) parasti tiek gaidīts, ka ražotāji un tirgotāji paši sedz reklāmas izmaksas kā daļu no savas parastās saimnieciskās darbības; tāpēc, ja atbalsts, ko piešķir par lauksaimniecības produktu reklāmu, nav uzskatāms par kārtējo izdevumu finansēšanas atbalstu, bet par saderīgu ar kopējo tirgu saskaņā ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, tas netraucēs tirdzniecību, ciktāl tas nav pretrunā kopējām interesēm, un tas sekmēs atsevišķu saimniecisku darbību vai atsevišķu saimniecības nozaru attīstību;

(e) vidējā un ilgā laikā patērētāji novērtē pastāvīgas augstas kvalitātes produktus; reklamēt kvalitātes kontroles shēmas, kuru mērķis ir panākt pastāvīgus augstas kvalitātes standartus, ir tāpat kā veicināt patērētāju uzticību Kopienas lauksaimniecības produkcijai, palielināt lauku saimniecību ieņēmumus un tādējādi veicināt nozares attīstību kopumā; turklāt kvalitatīviem produktiem nenoliedzami ir īpašības, kas nepiemīt citiem līdzīgiem produktiem; šo īpašību reklāma nemaldinās patērētāju un, iespējams, arī veicinās nozares attīstību; šo iemeslu dēļ atbalsts nevis jāsadala pēc pozitīviem kritērijiem kā senāk, bet jāvērš uz tādu kvalitatīvu produktu reklāmas kampaņām, kas atbilst kritērijiem, kuri noteikti atbilstīgi Regulas (EK) Nr. 1698/2005 32. pantam;

(f) ciktāl tas attiecas uz produktu izcelsmes norādi, Komisija uz vairākiem gadiem ir atļāvusi noteikta veida atbalstu lauksaimniecības produktu reklāmai; tomēr pieredze liecina, ka ļoti bieži reklāmas kampaņu mērķis ir veicināt to, ka vietējie patērētāji izvēlas savas

([44]) OV L 195, 29.7.1980., 35. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2005/81/EK (OV L 312, 29.11.2005., 47. lpp.).
([45]) OV C 209, 10.7.1997., 3. lpp.
([46]) OV C 384, 10.12.1998., 3. lpp.
([47]) Vēstnesis EK 9-1984.
([48]) Komisijas 2000. gada 11. aprīļa Lēmums 2000/628/EK par atbalstu, ko Itālija sniegusi uzņēmumam Centrale Latte di Roma (OV L 265, 19.10.2000., 26. lpp., 113.-115. punkts).

valsts produktus, tādejādi ar tiem saistītie atbalsti nav saderīgi ar Līgumu;

(g) tomēr, ja lauksaimniecības vai citiem produktiem vai pārtikai ir īpašības, kas piemīt ģeogrāfiskās izcelsmes dēļ, produkta vai pārtikas ražotāji var pieteikties attiecīgās dalībvalsts kompetentajās iestādēs aizsargātas cilmes vietas nosaukumu (ACV) vai aizsargātas ģeogrāfiskās norādes (AĢN) reģistrācijai Kopienas līmenī saskaņā ar noteikumiem, kas iekļauti Padomes 2006. gada 20. marta Regulā Nr. 510/2006 par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu un cilmes vietu nosaukumu aizsardzību ([49]); reģistrācija nozīmē, ka Kopiena atzinusi ļoti ciešu saikni starp attiecīgā produkta raksturīgajām īpašībām un tā ģeogrāfisko izcelsmi; šādos gadījumos kopējās intereses nav pretrunā atbalsta piešķiršanai reklāmai, kurā ir norāde uz attiecīgā produkta izcelsmi, ja izcelsmes norāde precīzi atbilst norādēm, ko reģistrējusi Kopiena; līdzīgus apsvērumus ņem vērā attiecībā uz citiem cilmes vietas nosaukumiem, ko aizsargā Kopienas tiesību akti, piemēram, vīniem, kas ražoti noteiktos apvidos saskaņā ar 54.–58. pantu Padomes 1999. gada 17. maija Regulā (EK) Nr. 1493/1999 par vīna tirgus kopīgo organizāciju ([50]);

(h) agrāk Komisija ir atzinusi valsts atbalstu kvalitātes marķējumu izveidei; šādu atbalstu varētu pamatot marķējuma izveides posmā; pieredze liecina, ka atbalstus, kas saistīti ar produktu reklamēšanu ar kvalitātes marķējumu un izcelsmes norādēm, var saglabāt gan vietējā tirgū, gan citas dalībvalsts tirgū, ja izcelsmes norāde ir papildu informācija, jo šai izcelsmes norādes papildu vērtībai jānovērš Līguma 28. panta pārkāpumi;

(i) valsts atbalsts reklāmai, kas tieši attiecas uz viena vai vairāku konkrētu uzņēmumu produktiem, rada tūlītēju konkurences traucējumu risku un panāk īslaicīgu uzlabojumu nozares attīstībai kopumā; tāpēc tas jāaizliedz;

(j) lai varētu saņemt valsts atbalstu, reklāmas kampaņām jāatbilst vispārīgajiem noteikumiem, ko piemēro visām ar reklāmu saistītajām darbībām Kopienā. Tāpēc visām pārtikas reklāmas kampaņām, ko finansē valsts, būs jāatbilst noteikumiem, kas izklāstīti 2. pantā Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 20. marta Direktīvai 2000/13/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pārtikas produktu marķēšanu, noformēšanu un reklāmu ([51]), kā arī īpašajiem marķēšanas noteikumiem, kas noteikti dažādiem produktiem, piem., vīnam, piena produktiem, olām un putnu gaļai;

(k) attiecīgajai nozarei, kas gūst tiešu labumu, jāsedz vismaz 50 % no reklāmas kampaņu izmaksām;

(l) tomēr, ja reklāma ir vispārēja rakstura un kalpo visai lauksaimniecības nozarei, atbalsta likme var būt līdz 100 %;

(m) ņemot vērā plaša mēroga reklāmas iespējamo ietekmi uz konkurenci Kopienā, vajag ieviest prasību iepriekš paziņot Komisijai par darbībām, kas saistītas ar reklāmu, tostarp darbībām, uz kurām attiecas pašreizējā atbalsta shēma;

(n) valsts atbalsts reklāmai trešās valstīs parasti nerada riskus iekšējā tirgus darbībai. Tomēr tas var ietekmēt uzņēmumu konkurētspēju, konkrēti, ja šādu reklāmu izmanto, kaitējot pārējo dalībvalstu uzņēmumiem;

(o) Komisijai līdz šim nav bijis lielas pieredzes ar valsts atbalstu reklāmai trešās valstīs. Tādēļ ir grūti izstrādāt sīkus kritēriju šāda valsts atbalsta novērtēšanai. Tomēr reglamentējums reklāmas atbalstam trešās valstīs, kas noteikts Padomes 1999. gada 14. decembra Regulā (EK) Nr. 2702/1999 par informācijas un veicināšanas pasākumiem attiecībā uz lauksaimniecības produktiem trešās valstīs ([52]), būtu atbilstīga atsauce, novērtējot valsts atbalstu reklāmai trešās valstīs.

VI.D.2. *Politika*

(153) Tiks atzīts, ka valsts atbalsts reklāmas kampaņām Kopienā ir saderīgs ar Līgumu, ja tiek ievēroti šādi nosacījumi:

(a) reklāmas kampaņa ir veltīta kvalitatīviem produktiem, kas definēti kā produkti, kuri atbilst kritērijiem, kas nosakāmi atbilstīgi Regulas (EK) Nr. 1698/2005 32. pantam, attiecībā uz Kopienas atzītiem nosaukumiem (aizsargātas cilmes vietas nosaukums (ACV), aizsargāta ģeogrāfiskās norāde (AĢN) vai citiem

([49]) OV L 93, 31.3.2006., 12. lpp.

([50]) OV L 179, 14.7.1999., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 2165/2005 (OV L 345, 28.12.2005., 1. lpp.).

([51]) OV L 109, 6.5.2000., 29. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2003/89/EK (OV L 308, 25.11.2003., 15. lpp.).

([52]) OV L 327, 21.12.1999., 7. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 2060/2004 (OV L 357, 2.12.2004., 3. lpp.).

izcelsmes apzīmējumiem, ko aizsargā Kopienas tiesību akti) vai valsts vai reģiona kvalitātes marķējumiem,

(b) reklāmas kampaņa nav veltīta viena vai vairāku atsevišķu uzņēmumu produktiem,

(c) reklāmas kampaņa atbilst Direktīvas 2000/13/EK 2. pantam, kā arī attiecīgā gadījumā īpašiem marķēšanas noteikumiem, kuri ir paredzēti (sk. 152.j punktu).

(154) Ja reklāmas kampaņa ir veltīta Kopienas atzītiem nosaukumiem, var norādīt produktu izcelsmi, ja norāde precīzi atbilst Kopienā reģistrētajām norādēm.

(155) Valsts vai reģiona kvalitātes marķējumu gadījumā produktu izcelsmi norāda kā papildu informāciju. Lai novērtētu, vai izcelsmes norāde tiešām ir papildu informācija, Komisija ņems vērā teksta un/vai simbola kopējo nozīmi, tostarp attēlus un vispārējo noformējumu, attiecībā uz izcelsmi un teksta un/vai simbola nozīmi attiecībā uz reklāmas unikālo pārdošanas argumentu, t.i., reklāmas informāciju, kas neattiecas galvenokārt uz izcelsmi.

(156) Tieša atbalsta apjoms nepārsniedz 50 %. Ja nozare iegulda vismaz 50 % no izmaksām, neatkarīgi no ieguldījuma veida atbalsta intensitāte var palielināties līdz 100 %.

(157) Turklāt valsts atbalstu reklāmai līdz 100 % apmērā atzīs par saderīgu, ja tā ir vispārīga un kalpo visiem attiecīgā produkta ražotājiem. Šādā reklāmā nedrīkst norādīt produkta izcelsmi. Reklāmu var veikt ražotāju grupas vai citas organizācijas neatkarīgi no to lieluma.

(158) Par darbībām, kuras saistītas ar reklāmu un kuru gada budžets pārsniedz 5 miljonus euro, paziņo atsevišķi.

(159) Komisija pārbaudīs un atzīs valsts atbalstu reklāmai trešās valstīs par saderīgu ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas būs saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 2702/1999 principiem. Komisija tomēr neatzīs par saderīgu valsts atbalstu reklāmai, kas:

(a) piešķirts specifiskiem uzņēmumiem,

(b) apdraud ar citu dalībvalstu produktu tirdzniecību vai nomelno šos produktus.

VI.E. **Atbalsts subsidētu īstermiņa aizdevumu veidā**

VI.E.1. *Analīze*

(160) Lai noteiktu turpmāko politiku, Komisija jo īpaši ņēma vērā šādus apsvērumus:

(a) līdz šim Komisija apstiprināja valsts atbalstu īstermiņa kredītiem ([53]). Šādi izdevumi faktiski ir vienkārši uzņēmējdarbības izdevumi, kurus būtu jāsedz nozarei – tieši tāpat, kā tos sedz visas citas nozares,

(b) turklāt šā atbalsta dēļ valsts atbalsta noteikumi kļuvuši sarežģītāki un neatbilst vispārīgajam pieprasījumam pēc vienkāršotākas sistēmas,

(c) *de minimis* atbalsta iespēju ieviešana lauksaimniecības nozarē izveido vienkāršu un decentralizētu sistēmu, ļaujot dalībvalstīm, kuras to vēlas, turpināt piešķirt šādu atbalstu maziem lauksaimniekiem,

(d) Tāpēc Komisijai vairs nav jāatļauj valsts atbalsts īstermiņa kredītiem.

VI.E.2. *Politika*

(161) Komisija neatzīs, ka valsts atbalsts īstermiņa aizdevumiem ir saderīgs ar Līgumu.

VI.F. **Atbalsti, kas saistīti ar atbrīvojumiem no nodokļiem saskaņā ar Direktīvu 2003/96/EK**

VI.F.1 *Analīze*

(162) Iespējamība piešķirt samazinātas nodokļu likmes un atbrīvojumus lauksaimniecības aplikšanā ar nodokļiem Kopienas akcīzes tiesību aktos pastāv kopš 1993. gada. Līdz šim nav noteikta skaidra politika attiecībā uz šo pasākumu saderību ar valsts atbalsta noteikumiem. Pašreizējā Padomes 2003. gada 27. oktobra Direktīva 2003/96/EK, kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai ([54]) atļauj dalībvalstīm piemērot atbrīvojumus no nodokļiem, nodokļu samazinājumus, nodokļu diferencēšanu un nodokļu atmaksāšanu. Tās 26. panta 2. punktā nepārprotami norādīts, ka "tādi pasākumi kā nodokļu atbrīvojumi, nodokļa samazināšana, nodokļa diferencēšana un nodokļa atmaksāšana var ietvert valsts atbalstu, un šādos gadījumos par tiem jāpaziņo Komisijai atbilstoši Līguma 88. panta 3. daļai".

([53]) Sk. Komisija par valsts atbalstiem: subsidēti īstermiņa aizdevumi lauksaimniecībā (*crédits de gestion*), OV C 44, 16.2.1996., 2. lpp.

([54]) OV L 283, 31.10.2003., 51. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2004/75/EK (OV L 157, 30.4.2004., 100. lpp.).

(163) Šos pasākumus tik tiešām var uzskatīt par valsts atbalstu šādu iemeslu dēļ: tos var uzskatīt par valsts finansētiem, jo, tos piemērojot, valsts izmanto savus finanšu resursus; ja tos piemēro konkrētā tautsaimniecības nozarē, tie nodrošina priekšrocības zināmiem uzņēmumiem vai zināmiem produktu veidiem; tie var traucēt konkurenci vai var radīt šādu traucējumu iespējamību tādā neaizsargātā nozarē kā lauksaimniecība, ja tirdzniecības plūsmas ir ļoti intensīvas.

(164) Lai novērtētu šo pasākumu saderību ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, jāizstrādā noteikumu kopums.

(165) Direktīvas 2003/96/EK 8. pantā noteikts, ka minimālos nodokļu līmeņus, kas norādīti tās I pielikuma B tabulā, piemēro produktiem, kurus izmanto par motordegvielu lauksaimniecības un dārzkopības darbos, kā arī mežsaimniecībā.

(166) Direktīvas 2003/96/EK 15. panta 3. punktā noteikts, ka dalībvalstis var piemērot nulles nodokļu līmeni energoproduktiem un elektroenerģijai, ko izmanto lauksaimniecības un dārzkopības darbos un mežsaimniecībā, kā arī, ka, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, Padome līdz 2008. gada 1. janvārim pārbauda, vai nulles nodokļa līmeņa piemērošana jāatceļ.

(167) Komisija ņem vērā šos noteikumus, izstrādājot noteikumus par valsts atbalsta atbilstību primārajai ražošanai lauksaimniecības nozarē, vienlaikus nodrošinot, ka nozarē nepiemēro nodokļu diferenciāciju. Ja nodokļu pasākumu, kas paredzēts Direktīvas 2003/96/EK 8. pantā un 15. panta 3. punktā, vienādi piemēro visai lauksaimniecības nozarei, Komisija uzskata, ka šis pasākums var sekmēt nozares attīstību. Līdz šim Komisija ir saņēmusi tikai paziņojumus par nodokļu samazināšanu saistībā ar motordegvielu, ko izmanto lauksaimniecības produktu primārajā ražošanā. Ņemot vērā to, ka nodokļus samazina, pamatojoties uz motordegvielas daudzumiem, kas faktiski izmantoti primārajā ražošanā (ko jāpamato ar lauksaimnieku uzrādītiem rēķiniem), un ņemot vērā lauku saimniecību struktūras mazos apmērus Eiropas Savienībā (vairāk nekā 60 % lauku saimniecību izmantotās lauksaimniecības zemes platība ir mazāka par 5 hektāriem), Komisija uzskata, ka šis pasākums neradīs nevajadzīgus konkurences traucējumus. Analoģiski arī atbrīvojumiem no nodokļiem par enerģiju un elektroenerģiju, ko izmanto lauksaimniecība produktu primārajā ražošanā, jābūt diezgan nenozīmīgiem un tāpēc tiem nevajadzētu ietekmēt tirdzniecības nosacījumus pretēji vispārējām interesēm.

(168) Iespējams, ka kopš Direktīvas 2003/96/EK stāšanās spēkā saistībā ar primāro lauksaimniecības ražošanu, ir nelikumīgi piešķirti valsts atbalsti nodokļu atbrīvojumu, samazinājumu, diferencēšanas un atmaksājumu veidā. Ja tie atbilst attiecīgajiem direktīvas noteikumiem un lauksaimniecībā nav veikta nodokļu diferencēšana, jāatzīst, ka tie ir saderīgi ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

VI.F.2 *Politika*

(169) Tiks atzīts, ka zemāku minimālo nodokļu likmju piemērošana atbilstīgi Padomes Direktīvas 2003/96/EK I pielikuma B tabulai produktiem, ko izmanto par motordegvielu lauksaimniecības produktu primārajā ražošanā, ir saderīga ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja vien lauksaimniecībā nenotiks diferenciācija.

(170) Tiks atzīts, ka nulles nodokļu līmeņa piemērošana energoproduktiem un elektroenerģijai, ko izmanto lauksaimniecības produktu primārajā ražošanā, līdz 2007. gada 31. decembrim vai līdz citai dienai, par ko lems Padome, ir saderīga ar Līguma 87. panta 3. punktu, ja vien lauksaimniecībā nepiemēros diferenciāciju. Ja Direktīvu 2003/96/EK grozīs, šo noteikumu attiecīgi pārskatīs.

(171) Ja Padome atceļ iespēju piemērot nulles nodokļu līmeni energoproduktiem un elektroenerģijai, ko izmanto lauksaimniecības darbos, tiks atzīts, ka valsts atbalsts, kas saistīts ar nodokļu samazinājumu saskaņā ar Direktīvu 2003/96/EK, ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja attiecīgais samazinājums atbilst attiecīgajiem direktīvas noteikumiem un ja lauksaimniecībā nenotiek diferenciācija.

(172) Tiks atzīts, ka nelikumīgs valsts atbalsts, kas piešķirts pēc tam, kad stājusies spēkā Direktīva 2003/96/EK, ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst attiecīgajiem šajā nodaļā minētajiem noteikumiem un ja lauksaimniecībā nenotiek nodokļu diferenciācija.

VII. **ATBALSTI MEŽA NOZAREI**

VII.A. **Ievads**

(173) Nav īpašu Kopienas noteikumu par valsts atbalstu meža nozarei (mežsaimniecībai un ar mežu saistītām nozarēm) ([55]). Neskatoties uz to, papildus valsts atbalstam, ko piešķir saskaņā ar Kopienas noteikumiem, kuri ir kopīgi visām nozarēm, konkrēti, Kopienas pētniecības un attīstības pamatprogrammu ([56]) un Kopienas pamatnostādnēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai ([57]), daži Kopienas dokumenti attiecībā uz valsts atbalstu, ko piešķir tirdzniecībai un rūpnieciskai ražošanai, attiecas arī uz meža nozari, jo īpaši Komisijas pamatnostādnes par valstu reģionālo atbalstu 2007.–2013. gadam un Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai ([58]). Meža nozare var gūt

([55]) Šajās pamatnostādnēs terminā "mežsaimniecība" ievērota Eiropas Kopienu Statistikas biroja definīcija (koksnes uz celma ražošana, kā arī savvaļā augoša meža materiāla ieguve un savākšana, tostarp mazapstrādāti produkti, piemēram, kurināmais rūpniecības vajadzībām).

([56]) OV C 45, 17.2.1996., 5. lpp.

([57]) Sk. 36. zemsvītras piezīmi.

([58]) Sk. 19. zemsvītras piezīmi.

labumu arī no atbalsta, kuru piešķir saskaņā ar *De minimis* regulu, ko piemēro rūpnieciskām darbībām un Regulu (EK) Nr. 70/2001, kas neattiecas uz lauksaimniecisko ražošanu. Turklāt papildus minētajiem noteikumiem un dokumentiem ir izveidojusies Komisijas prakse apstiprināt valsts atbalstu mežu saglabāšanai, uzlabošanai, attīstīšanai un aprūpei meža ekoloģisko un rekreatīvo funkciju dēļ. Lai padarītu šo praksi pārskatāmu un noteiktu tās jomu saistībā ar citiem noteikumiem par valsts atbalstu meža nozarei, ir jāizstrādā politika, ko Komisija piemēros valsts atbalstam meža nozarē. Formulējot šo politiku, ir jāņem vērā arī atbalsts, kas pieejams pasākumiem, kuru mērķis ir ilgtspējīga mežsaimniecības zemes izmantošana saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1698/2005, lai nodrošinātu valsts atbalsta un līdzfinansēta atbalsta saskanību.

VII.B. **Analīze**

(174) Lai noteiktu turpmāko politiku, Komisija jo īpaši ņēma vērā šādus apsvērumus:

(a) valsts atbalstu meža nozarei var piešķirt saskaņā ar Kopienas noteikumiem, kas ir kopīgi vai nu visām nozarēm, vai tirdzniecībai un rūpniecībai. Šīs nodaļas noteikumi neskar iespēju piemērot minētos noteikumus, bet tiem jāparedz tikai papildu atbalsts mežsaimniecībai, lai veicinātu mežu ekoloģiskās, aizsargājošās un rekreācijas funkcijas, kā arī nodrošinātu saskanību ar valsts atbalstu lauksaimnieciskai ražošanai un lauku attīstības pasākumiem,

(b) šajā nodaļā izklāstītie noteikumi piemērojami tikai attiecībā uz dzīviem kokiem un to dabisko vidi mežos un citās meža platībās, tostarp pasākumiem, lai saglabātu un stiprinātu meža ekoloģiskās un aizsargājošās funkcijas, un pasākumiem, lai veicinātu mežu rekreatīvo izmantošanu un sociālos un kultūras faktorus. Tie nav jāpiemēro valsts atbalstam ar mežu saistītām nozarēm, ne arī kokmateriālu transportēšanai vai koksnes vai citu meža resursu pārstrādei produktos vai enerģijas ražošanai, jo atbalstu šādām darbībām var piešķirt saskaņā ar citiem Kopienas noteikumiem;

(c) Komisija parasti ir apstiprinājusi valsts atbalstu līdz 100 % no attaisnotajām izmaksām par pasākumiem, kas veicina meža vides uzturēšanu, tostarp koku stādīšanu, ciršanu un atzarošanu vai kritušo koku aizvākšanu, fitosanitāros pasākumus un augsnes uzlabošanu. Šāds atbalsts būtu apstiprināms arī turpmāk, ja dalībvalsts var pierādīt, ka pasākumi veicina aizvien plašāku ilgstošu apmežošanu un bioloģiskās daudzveidības un veselīgas meža ekosistēmas un aizsargājošās funkcijas uzturēšanu un atjaunošanu. Šādu atbalstu būtu apstiprināms arī to mežu atjaunošanai, kuriem kaitējumu nodarījusi vētra, ugunsgrēks, plūdi vai līdzīgi notikumi. Saskaņā ar minēto politiku nav apstiprināms atbalsts ekonomiski izdevīgai meža ciršanai vai stādīšanai pēc izciršanas vai tādu stādījumu izveidošanai un uzturēšanai, kas nedod ieguvumu videi vai atpūtai.

(d) iepriekšminēto politiku arī jāturpina piemērot pasākumiem, kas veicina mežu rekreatīvo izmantošanu, tostarp tiem, kuri veicina labuma gūšanu no mežu daudzfunkcionālas izmantošanas, piemēram, rekreācijas vajadzībām izveidojot infrastruktūru apmeklētājiem, meža ceļus un informācijas materiālus par mežiem vispār. Nosacījumam, lai šādu atbalstu apstiprinātu, vajadzētu būt tādam, ka atbalstāmie meža apgabali un infrastruktūras ir pieejamas visiem to izmantotājiem rekreācijas vajadzībām bez maksas un ka informācijas materiāli ietver tikai vispārēju informāciju par mežiem, izslēdzot visa veida produktu vai ražotāju reklāmu vai produktu noieta veicināšanu;

(e) līdz šim Komisija, pamatojoties uz lauksaimniecības pamatnostādnēm, apstiprināja atbalstu meža īpašnieku un mežstrādnieku apmācīšanai. Tā kā mežu īpašnieki ir daudzos gadījumos arī lauksaimniecības produktu ražotāji, tad mācību un konsultāciju pakalpojumi, ko viņi saņem, ļoti iespējams, skar gan viņu uzņēmumu lauksaimniecības, gan mežsaimniecības daļu, un noteikumus, ko piemēro mācību un konsultāciju atbalstam lauksaimniecībā, būtu jāpiemēro arī mežsaimniecībai. Šo principu jāpiemēro arī atbalstam mežsaimniecības asociācijām, jo Komisija iepriekš apstiprināja šādu atbalstu, pamatojoties uz lauksaimniecības pamatnostādnēm, un atbalstam, ko piešķir pilotprojektiem un demonstrējumu projektiem mežsaimniecībā, kā arī mežsaimniecības zemes iegādei;

(f) lai saskaņotu valsts atbalsta noteikumus mežsaimniecībai ar lauku attīstības politiku, saskaņā ar šo nodaļu jāapstiprina atbalsts mežsaimniecības pasākumiem, kas atbilst Regulas (EK) Nr. 1698/2005 43.–49. panta nosacījumiem.

VII.C. **Politika attiecībā uz mežsaimniecību**

(175) Lai dotu ieguldījumu mežu uzturēšanā un uzlabošanā un veicinātu to ekoloģisko, aizsargājošo un rekreatīvo funkciju, Komisija atzīs valsts atbalstu līdz 100 % apmērā par saderīgu ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu par

šādām attaisnotajām izmaksām, ja dalībvalsts var pierādīt, ka šie pasākumi dod tiešu ieguldījumu meža ekoloģiskās, aizsargājošās un rekreatīvās funkcijas, bioloģiskās daudzveidības un veselīgas meža ekosistēmas uzturēšanā vai atjaunošanā:

(a) izmaksas par koku vai citu augu stādīšanu, potēšanu, izretināšanu un izciršanu esošajos mežos, kritušu koku aizvākšanu, kā arī to mežu atjaunošanu, kam kaitējumu radījis gaisa piesārņojums, dzīvnieki, vētra, ugunsgrēks, plūdi vai tamlīdzīgi notikumi un šādu pasākumu plānošanas izmaksas, ja šādu pasākumu primārais mērķis ir dot ieguldījumu mežu ekosistēmu un bioloģiskās daudzveidības vai tradicionālās ainavas saglabāšanā vai atjaunošanā. Tomēr atbalstu nevar piešķirt par izciršanu, kuras pamatmērķis ir ekonomiski izdevīga koksnes ieguve, vai par stādījumiem, kad nocirstos kokus aizstāj ar līdzvērtīgiem. Atbalstu var piešķirt par apmežošanas pasākumiem (arī par to plānošanas izmaksām), kuru mērķis ir palielināt mežu platību, veicināt bioloģisko daudzveidību, izveidot meža platības atpūtai, cīnīties pret eroziju un neauglīgu platību veidošanos vai veicinātu salīdzināmu meža aizsargājošo funkciju. Atbalstu, kura mērķis ir palielināt meža platības, var piešķirt tikai tad, ja pierādīti ar vidi saistīti mērķi, piemēram, mazas pašreizējā meža platības vai savienotu meža platību izveide; to nevar piešķirt par apmežošanu ar sugām, ko audzē īslaicīgi. Meža platībām, kas ir izveidotas atpūtai, ir jābūt bez maksas pieejamām sabiedrībai rekreācijas vajadzībām. Pieeju var ierobežot, ja tas vajadzīgs jutīgu zonu aizsardzībai,

(b) izmaksas par augsnes kvalitātes uzturēšanu un uzlabošanu mežos un līdzsvarotas un veselīgas koku augšanas nodrošināšanu. Pasākumos var ietvert augsnes uzlabošanu, to mēslojot, veicot cita veida apstrādi, lai uzturētu tās dabisko līdzsvaru, samazinot pārlieku lielo augu blīvumu un nodrošinot pietiekamu ūdens apgādi un pienācīgu drenēšanu. Atbalstu var piešķirt par šādu pasākumu plānošanas izmaksām. Pasākumi nedrīkst samazināt bioloģisko daudzveidību un izraisīt barības vielu izskalošanu vai nelabvēlīgi ietekmēt dabiskās ūdens ekosistēmas vai ūdens aizsardzības zonas,

(c) izmaksas par kaitēkļu, to radīto bojājumu, koku slimību un dzīvnieku radīto bojājumu profilaksi un izskaušanu, kā arī par mērķpasākumiem, tostarp ceļu un citādas infrastruktūras veidošanu un uzturēšanu, lai nepieļautu mežu ugunsgrēkus. Atbilstīgās izmaksas var ietvert preventīvus un ārstēšanas pasākumus, tostarp augsnes sagatavošanu pārstādīšanai, un ražojumus, iekārtas un materiālus, ko izmanto šādiem pasākumiem. Sniedzot atbalstu, dodama priekšroka bioloģiskām un mehāniskām preventīvajām un ārstniecības metodēm, ja vien nevar pierādīt, ka šādas metodes nav pietiekamas, lai apkarotu konkrēto slimību vai kaitēkli. Atbalstu var sniegt, lai kompensētu zaudētus krājumus un to atjaunošanu, nepārsniedzot pēc iestāžu rīkojuma apkarot konkrēto slimību vai kaitēkli iznīcinātu krājumu tirgus vērtību, vai krājumu, ko iznīcinājuši dzīvnieki. Aprēķinot pieauguma zaudējuma tirgus vērtību, var ņemt vērā iespējamo iznīcināto krājumu iespējamo pieaugumu līdz parastajam ciršanas vecumam,

(d) izmaksas par dabas taku, ainavu elementu un iezīmju un dzīvnieku dabiskās vides atjaunošanu un uzturēšanu, arī plānošanas izmaksas,

(e) izmaksas par meža ceļu, apmeklētājiem paredzētās infrastruktūras, tostarp telpas personām ar īpašām vajadzībām, ceļa rādītāju, skatu laukumu un līdzīgu konstrukciju izveidošanu, uzlabošanu un uzturēšanu, ietverot plānošanas izdevumus, ja meži un infrastruktūra ir pieejama publikai bez maksas rekreācijas vajadzībām. Pieeju mežiem un infrastruktūrai var ierobežot, ja tas vajadzīgs, lai aizsargātu neaizsargātas zonas vai lai nodrošinātu pienācīgu un drošu infrastruktūras lietošanu,

(f) izmaksas par informatīviem materiāliem un pasākumiem, piemēram, semināriem, sabiedrisko attiecību pasākumiem un informāciju drukātajos un elektroniskajos informācijas nesējos, kas izplata vispārīgu informāciju par mežiem. Atbalstītās akcijas un materiāli nedrīkst saturēt atsauces uz produktu nosaukumiem vai ražotājiem vai reklamēt vietējos produktus,

(g) Izmaksas, kas saistītas ar tādas mežsaimniecības zemes iegādi, ko izmanto vai ko paredzēts izmantot par dabas aizsardzības teritorijām. Visai konkrētajai mežsaimniecības zemei jābūt pastāvīgi nodrošinātai dabas aizsardzības vajadzībām ar likumā vai līgumā noteiktu pienākumu.

(176) Komisija atzīs, ka valsts atbalsts lauksaimniecības vai nelauksaimniecības zemes apmežošanai, agromežsaimniecības sistēmu izveidošanai lauksaimniecības zemē un "Natura 2000" maksājumi, meža un vides maksājumi, mežsaimniecības potenciāla atjaunošana un preventīvu darbību uzsākšana, kā arī neproduktīvi ieguldījumi ir saderīgi ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja atbalsts atbildīs nosacījumiem, kas iekļauti Regulas (EK) Nr. 1698/2005 43.–49. pantā un nepārsniedz tajā noteikto maksimālo intensitāti.

(177) Komisija apstiprinās valsts atbalstu papildu izmaksām un ieņēmumiem, kas nav gūti, jo izmantota videi nekaitīga mežsaimniecības tehnoloģija, kura atbilst stingrākām prasībām nekā obligātās prasības, ja meža īpašnieki uzņēmušies brīvprātīgas saistības izmantot šādu tehnoloģiju un šīs saistības atbilst Regulas (EK) Nr. 1698/2005 47. panta nosacījumiem. Atbalstu, kas pārsniedz Regulas (EK) Nr. 1698/2005 pielikumā noteiktos apjomus, principā atzīst par saderīgu ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu tikai tad, ja to piešķir, izņēmuma gadījumā, ņemot vērā attiecīgi pamatotus īpašus apstākļus, par pierādītajām papildu izmaksām un/vai negūtajiem ieņēmumiem tādu saistību dēļ, kuras pildot, panāk pierādāmu un ievērojamu pozitīvu ietekmi uz vidi.

(178) Komisija atzīs, ka valsts atbalsts mežsaimniecības zemes iegādei ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja atbalsta intensitāte nepārsniedz intensitāti, kas noteikta [Grupas atbrīvojuma regulas 4. pantā] lauksaimniecības zemes iegādei.

(179) Komisija atzīs, ka valsts atbalsts meža īpašnieku un mežstrādnieku mācībām un trešo personu sniegtajiem konsultāciju pakalpojumiem, tostarp uzņēmējdarbības plānu, lauksaimniecības vadības plānu izveidei un priekšizpētei, kā arī dalībai sacensībās, izstādēs un gadatirgos ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja atbalsts atbildīs nosacījumiem, kas iekļauti [jaunās atbrīvojumu regulas 15. pantā].

(180) Komisija apstiprinās atbalstu mežsaimniecību asociāciju izveidošanai, ja atbalsts atbildīs nosacījumiem, kas izklāstīti [jaunās atbrīvojumu regulas 9. pantā].

(181) Komisija apstiprinās valsts atbalstu darbībām, kas veltītas jaunu paņēmienu popularizēšanai, piemēram, samērīgiem maza mēroga pilotprojektiem vai demonstrējumu projektiem, ja atbalsts atbildīs nosacījumiem, kas iekļauti [minēto pamatnostādņu 107. punktā].

(182) Šīs nodaļas noteikumi neskar iespēju valsts atbalsta noteikumus, kas piemērojami visām nozarēm vai tirdzniecībai un rūpniecībai, piemērot mežu nozarei.

VIII. PROCEDŪRAS JAUTĀJUMI

VIII.A. Paziņošana

(183) Neskarot zemāk norādītos punktus, par visām jaunajām atbalsta shēmām un visiem individuālajiem atbalsta gadījumiem jāziņo Komisijai, pirms tos sāk īstenot saskaņā ar Līguma 88. panta 3. punktu un Padomes 1999. gada 22. marta Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 88. panta piemērošanai ([59]). Tas neattiecas uz atbalstu, kas iekļauts vienā no atbrīvojumu regulām, ko Komisija pieņēmusi, pamatojoties uz Padomes 1988. gada 7. maija Regulu (EK) Nr. 994/98 par to, kā piemērot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 92. un 93. pantu attiecībā uz dažu kategoriju valsts horizontālo atbalstu ([60]).

(184) Saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1698/2005 89. pantu nav atsevišķi jāziņo, ievērojot Līguma 88. panta 3. punktu, par valsts atbalstu, kura mērķis ir nodrošināt papildu finansējumu lauku attīstības pasākumiem, kam piešķirts Kopienas atbalsts, ja par šo atbalstu atbilstīgi minētās regulas noteikumiem kā par programmas izstrādes daļu paziņots Komisijai un saņemts tā apstiprinājums.

(185) Lai varētu izmantot šo izņēmumu, attiecīgajiem pasākumiem ir jāatbilst visiem valsts atbalsta pamatnosacījumiem un jo īpaši šajās pamatnostādnēs noteiktajām attaisnotajām izmaksām un atbalsta intensitātei. Katram pasākumam atvēlētā valsts papildatbalsta summa ir skaidri jānorāda lauku attīstības plānā saskaņā ar Lauku attīstības īstenošanas regulas nosacījumiem. Komisija apstiprinās tikai tādus pasākumus plānā, kam ir šādas norādes. Par valsts atbalstu, kas piešķirts citiem pasākumiem, arī tad, ja tie nav iekļauti plānā, vai pasākumiem, kuru nosacījumi atšķiras no plānā ietvertajiem nosacījumiem, Komisijai jāpaziņo atsevišķi saskaņā ar 88. panta 3. punktu.

(186) Turklāt Komisija apstiprinās plānu tikai attiecībā uz atbalsta summu, ko noteikusi dalībvalsts.

(187) Tas pats attiecas arī uz lauku attīstības plānu grozījumiem.

([59]) OV L 83, 27.3.1999, 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar 2003. gada Pievienošanās aktu.

([60]) OV L 142, 14.5.1998., 1. lpp.

VIII.B. **Shēmu darbības ilgums**

(188) Atbilstīgi Kopienas pamatnostādnēm attiecībā uz valsts atbalstu lauksaimniecības nozarē, kuras piemēro no 2000. līdz 2006. gadam, Komisija apstiprināja paziņojumus par neierobežota darbības ilguma valsts atbalsta shēmām. Tas var radīt nepārskatāmību, jo īpaši, ja kādu atbalsta pasākumu neizmanto vairākus gadus. Tas arī Komisijai sarežģī pienākumu regulāri pārskatīt visas pastāvošās shēmas.

(189) Tāpēc Komisija turpmāk apstiprinās tikai shēmas ar ierobežotu darbības ilgumu. Shēmas, kas ietver valsts atbalstu pasākumiem, kuri var gūt labumu arī no līdzfinansējuma saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005, jāattiecina tikai uz 2007.–2013. gada plānošanas periodu, un tāpēc tās nevarētu darboties ilgāk par 2013. gada 31. decembri. Citu atbalsta shēmu darbību nebūtu jāparedz ilgāk par septiņiem gadiem.

VIII.C. **Gada ziņojumi**

(190) Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 88. panta piemērošanai, 21. pants paredz, ka dalībvalstis iesniedz Komisijai gada ziņojumus par visām pastāvoša atbalsta shēmām, attiecībā uz kurām ar nosacītu lēmumu nav uzlikti īpaši paziņošanas pienākumi. Sīkāki noteikumi ir izklāstīti Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulā (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai ([61]).

(191) Komisija katrā atsevišķā gadījumā patur tiesības pieprasīt papildu ziņas par pastāvošajām atbalsta shēmām, ja tas ir nepieciešams tās pienākumu nodrošināšanai saskaņā ar Līguma 88. panta 1. punktu.

(192) Ja gada ziņojumi netiek iesniegti saskaņā ar šīm pamatnostādnēm, Komisija var rīkoties saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 659/1999 18. pantu.

(193) Ņemot vērā dalībvalstu iesniegtos gada ziņojumus, Komisija veiks attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu lielāku informācijas pārskatāmību attiecībā uz valsts atbalstu lauksaimniecības nozarei.

VIII.D. **Pamatnostādņu piemērošana jauniem valsts atbalstiem**

(194) Komisija no 2007. gada 1. janvāra piemēros šīs pamatnostādnes jauniem valsts atbalstiem. Pēc 2006. gada 31. decembra paziņojumus novērtēs atbilstīgi Kopienas pamatnostādnēm par valsts atbalstu, ko piemēroja lauksaimniecības nozarē atbalsta paziņošanas dienā. Izņemot attiecībā uz pasākumiem, kas minēti 195. punktā, Komisija no 2007. gada 1. janvāra vairs nepiemēros šādus tekstus:

(a) Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu lauksaimniecības nozarē;

(b) Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu to produktu, kas minēti EK Līguma I pielikumā, un dažu 1. pielikumā neiekļauto produktu reklamēšanai ([62]);

(c) Kopienas pamatnostādnes par atbalstu attiecībā uz transmisīvās sūkļveida encefalopātijas (TSE) izmeklējumiem, dzīvniekiem, kas ir nobeigušies, un kautuvju atkritumiem ([63]). Minētā teksta aizstāšana ir pamatojama ar labākiem noteikumiem, jo tā svarīgākie noteikumi ir iekļauti šajās pamatnostādnēs. Attiecībā uz nelikumīgu atbalstu, kas piešķirts pirms šo pamatnostādņu stāšanās spēkā, Komisija tomēr turpinās piemērot noteikumus par nelikumīgu atbalstu, kas izklāstīti, sākot ar minēto pamatnostādņu 43. punktu;

(d) Komisija par valsts atbalstiem: subsidēti īstermiņa aizdevumi lauksaimniecībā (*crédits de gestion*) ([64]).

VIII.E. **Pašreizējie valts atbalsta pasākumi, kas atbilst 2003. gada Pievienošanās aktam**

(195) Lai novērtētu atbalsta shēmas un individuālus atbalstus, ko uzskata par pašreizēju atbalstu atbilstīgi 2003. gada Pievienošanās akta ([65]) IV pielikuma 4. nodaļas 4. punktam, Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu lauksaimniecības nozarē, kuras piemēro 2006. gada 31. decembra, joprojām piemēros līdz 2007. gada 31. decembrim, neierobežojot 196. punktu, ja šāds atbalsts atbilst minētajām pamatnostādnēm vēlākais līdz 2007. gada 30. aprīlim.

VIII.F. **Priekšlikumi veikt vajadzīgos pasākumus**

(196) Saskaņā ar Līguma 88. panta 1. punktu Komisija ierosina dalībvalstīm grozīt pašreizējas atbalsta shēmas, lai vēlākais līdz 2007. gada 31. decembrim panāktu atbilstību šīm pamatnostādnēm, izņemot attiecībā uz pašreizējām ieguldījumu atbalsta shēmām kuras jāgroza, lai panāktu atbilstību šīm pamatnostādnēm līdz 2009. gada 31. decembrim, saistībā ar lauksaimniecības produktu, kas jālikvidē vēlākais līdz 2008. gada 31. decembrim, pārstrādi un tirdzniecību, un attiecībā uz ieguldījumiem saistībā ar zemes pirkšanu lauku saimniecībās.

([61]) OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1627/2006 (OV L 302, 1.11.2006., 10. lpp.).

([62]) OV C 252, 12.9.2001., 5. lpp.

([63]) OV C 324, 24.12.2002., 2. lpp.

([64]) Sk. 53. zemsvītras piezīmi.

([65]) OV L 236, 23.9.2003., 797. lpp.

(197) Dalībvalstis tiek aicinātas vēlākais līdz 2007. gada 28. februārim rakstiski apstiprināt, ka tās piekrīt šiem priekšlikumiem par vajadzīgajiem pasākumiem.

(198) Ja dalībvalsts līdz norādītajai dienai nav rakstiski apstiprinājusi savu piekrišanu, Komisija piemēros Regulas (EK) Nr. 659/1999 19. panta 2. punktu un vajadzības gadījumā uzsāks minētajā noteikumā noteikto tiesvedību.

VIII.G. **Termiņa beigšanās**

(199) Šīs pamatnostādnes piemēro līdz 2013. gada 31. decembrim. Komisija var grozīt tās pirms šī datuma, pamatojoties uz svarīgiem konkurences politikas apsvērumiem vai arī apsvērumiem, kas saistīti ar cilvēku un dzīvnieku veselības politiku, vai lai ņemtu vērā citas Kopienas politikas vai starptautiskas saistības.